

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cogitationes, Sive Considerationes Christianae Pro singulis Anni diebus

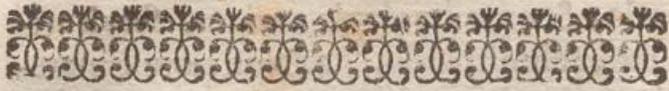
Complectens Januarium, Februarium, Martium

Nepveu, François

Monachii, 1709

Januarius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60495)

CONSIDERATIONES
CHRISTIANÆ.

Pro Singulis Anni diebus.

JANUARIUS.

DIES I.

De Mysterio Circumcisionis.

I.

Ater Æternus, dum nomen
JESU Filio suo imposuit,
eundem obligavit ad sube-
undam Circumcisionem, &
Circumcisio eum impulit

ad sese deprimendum, subijciendum, &
patiendum. 1. Non potuit mereri nomen
IESU, nec esse Servator, nisi se deprimen-
do. Non potuit esse Servator, nisi â pec-
catis nos liberando, nec ab ijs nos liberare,
nisi ijs se onerando, nisi peccatoris figu-
ram assumendo, nisi peccati characterem
corpori suo per Circumcisionem impri-
mendo. 2. Non potuit esse servator, ni-
si â servitute dæmonis nos liberando, nec
ab ea nos liberare, nisi formam servi indu-
endo

*In similitu-
dinem Car-
nis peccati
Rom. 8. v. 3.*

A

endo

*Formam ser-
vi accipiens.
Philip. 2.
v. 7.*

*Imposuerunt
super caput
ejus causam
ipsum scri-
ptam: hic
est Iesus.
Matth. 27.
v. 37.*

endo, & omnibus legis antiquæ servituti-
bus se submittendo. 3. Non potuit mere-
ri nomen IESU, nisi patiendo, nec esse ser-
vator hominum, nisi pro eis se tradendo.
Imò ad implenda hæc servatoris officia vix
natus sanguinem suum fundit. Nomen Ie-
sus unica dolorum, & mortis ipsius causa
est.

II. Nomen IESU, omnia depressionum,
subjectionum, & dolorum incommoda li-
beraliter ei compensat: hoc nomen expri-
mit, & repræsentat omnes sublimitates,
& perfectiones parvuli istius Circumcisi.
Si enim IESUS est, tunc servator est; si ser-
vator est, DEUS est; & si DEUS est, tunc bo-
nus est, misericors, sapiens, sanctus, po-
tens est. Omnes hi tituli convenire ipsi
debent, ut servator sit. Hoc nomen om-
nes ipsius virtutes comprehendit. Si ser-
vator noster est, tunc Archetypum nost-
rum est; si archetypum nostrum est, neces-
se est, ut sit humilis, patiens, mitis, obe-
diens, officiosus. Hoc nomen omnes ejus
titulos complectitur: si servator noster est,
tota sua sublimitate, & bonitate in nos fer-
ri debet. Iraque Rex noster, Magister no-
ster, dux noster, pastor noster, Pater noster,
Frater noster, Advocatus noster, Medi-
cus noster est. Si IESUS est, si servator no-
ster

ster est, tunc omnium bonorum, quæ nobis accersit, fons esse debet, ab omnibus malis nos liberando. *IESUS meus, & omnia* quantam hoc ei nominis celebritatem, & gloriam, quantam verò nobis felicitatem, & solatium conciliat!

III. Si *IESUS* mereri nomen *IESU* non potuit, nisi corporis sui Circumcisionem admittendo, nisi se deprimendo, nisi se subiiciendo, nisi patiando, nos, cum peccatores simus, nec virtutem hujus Nominis participare, neque ad æternæ salutis felicitatem aspirare possumus, nisi cor nostrum circumcidendo, hoc est, spiritum nostrum deprimendo, immoderatas animi commotiones subigendo, cor nostrum affliciendo. Peccator per peccatum infra omnes Creaturas se abiecit. Centrum peccati vel nihil, vel inferorum barathrum est. Hic peccator esse debet; an igitur nimium se deprimere, an nimium demittere se potest? ubicunque demum sit, si in inferno non est: semper in loco sublimiore versatur, quam esse mereatur. Peccator, ut salutem consequatur, debet animi sui motus subigere, naturam suam domare: potestne melius, quam hac ratione, compensare falsam, & infelicem libertatem, per quam divino se iugo subduxit; peccator, ut salutem ob-

Considerationes Christianæ.

Januarius. tineat, pœnitentiam agere debet; potestne autem eam agere, quin cor suum affligat, quin id vivo, sinceròque dolore conterat? ad peccata sua eluenda sanguinem suum profundere deberet, id verò cum præstandi desit occasio, saltem lacrymis ea suis eluat. Quàm parùm exigitur, ad salutem æternam consequendam! quanta verò felicitas, eam consequi! ô quàm liberaliter hæc felicitas omnes hæc pœnas compensat!

Pete à IESU Christo per nomen servatoris, quòd in hoc mysterio gerit, ut gratiam tibi imperiatur, ejusdem experiendi virtutem, concedendo tibi gratias necessarias ad salutem consequendam. Decerne simul ita te ad eam præparare, quemadmodum IESUS se præparavit, ut gloriosum hoc nomen mereretur.

Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in DEO JESU meo. *Habac. c. 3. v. 18.*

IESU, esto mihi IESUS, & salva me. *Aug.*

DIES. II.

De fine Hominis.

*Necessarium est Deum glorificare,
eique servire.*

I.

UBi eras ante centum annos? in tuo nihilo, quis inde te extraxit? Deus, qui
fin-

singulari privilegio, quod mereri non potuisti, ad Imaginem suam te creavit. At quem in finem te creavit? ut eum glorificares, eum cognosceres, & amares, ei servires, voluntatem ejus faceres, mandata ejus servares. Hæc omnia eodem recidunt. Nam ipsum glorificas, dum eum cognoscis, & amas; amorem tuum ipsi testaris, dum ei servis. Ministerium, quod à te exigit, est ejus voluntatem facere; & hanc facis, si præceptis ipsius obsequeris.

Januarius.

II. Deus potuit te non creare: sed posito, quod te creaturus esset, alium tibi finem præfigere non potuit quàm seipsum. Ipse non minùs necessariò ultimus tuus finis, quàm Principium tuum est. Adeoque, quemadmodum non potes esse, nisi per ipsum, sic esse non potes, nisi propter ipsum. Atque hæc obligatio tibi à Natura insita est, vel potiùs, ut sapiens inquit, totam tuam constituit naturam.

Hoc est omnis homo. Sicut ergo homo esse non potes, quin corpus habeas, & animam; Sic homo esse non potes, quin Deo servire tenearis. Deus ipse quantumvis omnipotens sit, hac obligatione immunem te reddere non potest. Verum quidem est, DEUM tibi tuam relinquere in agendo libertatem, legem suam vel im-

Eccl. 12.

Iannarius.

plendi, vel violandi. Sed, ô infelicem libertatem! & funestam potestatem! vae tibi, si eâ abutaris!

III. Hoc igitur est *unicum illud necessarium*, de quo servator loquitur. Necessarium non est, ut magna polleas *Authoritate*, divitijs, sapientia, fortuna; necessarium verò est, ut DEO servias. Necessarium non est, ut sis in hoc vitæ statu, in hoc officio, in hac dignitate; sed necessarium est, ut in ea DEO servias. Necessarium non est, ut commoda utaris *valetudine*, voluptatibus gaudeas, naturæ donis probè sis instructus; sed Necessarium est, ut eas ad DEUM referas. Hic esse debet omnium motuum tuorum *scopus*, omnium actionum tuarum finis; nec ulla earum est, quæ ad DEUM collimare non debeat. Eheu! inveniturne forsan vel unica in vita mea, quæ unice ad ipsum directa fuerit? quàm multi discedunt è mundo, ignari, cur in mundum venerint? quàm multi, cum id nō ignorârint, vivere, quasi id ignorâssent. An non et ego ex eorum numero sum?

Sæpe te ipsum interroga: Cur sum in mundo? quem in finem DEUS me Creavit? & erubescere, quòd hæctenus vixeris, quasi hoc non scivisses.

Dea

Deum time, & mandata ejus observa; Januarius:
hoc est enim omnis homo. *Eccl. 12. v. 13.*

Libera servitus apud Dominum, ubi non
necessitas, sed charitas servit: *Aug.*

DIES III.

De Cura salutis nostræ.

Negotium salutis est nostrum negotium.

I.

Negotium salutis propriè negotium no-
strum est, quia totum ejus emolumen-
tum in nos redundat. In alijs negotijs rarò
ille, qui laborat, fructum laboris refert; certè
rarò maximum. Agricola seminat, & me-
tit; at sæpe non sibi. Parens aliquis labori
se impendit, ut divitias congerat, verùm
hoc facit, ut liberos suos ditet, quos tamen
frequenter ingratos experitur. Judex ali-
quis satis charò munus quoddam emit, hoc
est, necessitatem, se Reipublicæ faciendi
victimã, alienis nugis se torquendi. Quid &
hiscè lucratur? Vanum honorem. Qui se-
minat, inquit Servator, non est semper is,
qui metit. *Alius est, qui seminat, & alius, qui
metit. Jo. 4.*

II. Sed in salutis negotio is, qui laborat,
solus est, qui totum inde commodum perci-
pit; nemo cum eo partitur; Si seminas, in- *Gal. 6. v. 3.*

Januarius. quit Apostolus, tunc etiam messem colliges semini, quod jecisti, congruentem. *Si seminas in spiritu*: id est: si vitam agis piam, & Christiano dignam, *de spiritu metes vitam æternam*. Si oras, si jejunas, si pauperi stipem elargiris, si sensus tuos refrenas, si carnem tuam crucifigis, tota inde proveniens utilitas tua erit; & quidem utilitas magna, quæ usque ad centuplum in hac, & ad infinitum in altera vita se se extendet.

III. si negotium salutis nostræ, negotium nostrum est, si utilitas inde profecta ad nos pertinet; quæ fit, ut eam tantopere negligamus? *Qui sibi nequam*, inquit sapiens, *cui bonus erit?* Nos ad eò comòdorum nostrorum amantes & solliciti sumus, quæ fit, ut in re tanti momenti, qualis est salus nostra, ubi de omnibus, & de ipsa quoque æternitate agitur, in tam stupida tranquillitate vivamus? Profectò, cum nobis dicitur: Hoc ad te pertinet, hoc tuum est negotium, quid non molimur? omnem adhibemus industriam, omnem obicem frangimus. anne majoris momenti negotium nobis incumbit, nobis magis est proprium, quàm salus nostra; quàmnam igitur ratione fieri dicam, ut nostri ipsorum amor, qui de rebus nihili, ubi eæ ad nos spectant, tam sollicitos nos reddit, tam inauditâ tranquillitate nos frui
finat

Ecclii 4. v. 5.

finat in illo negotio, è quo nostra pender *Januarius*,
æternitas? Languor iste tranquillitas non
est; sed sopor, imò Lethargus. An expe-
ctabimus, dum in morte evigilemus?

*Probè percipiamus, omnia alia negotia curam
aliquam mereri posse, sed nullum esse præter nego-
tium salutis, quod sollicitudinem nostram merea-
tur, atque in hoc unico amorem nostri ipsorum ju-
stum esse, nec nimis ardentem esse posse.*

Quæ enim seminaverit homo, hæc &
meret. *Gal. 6. v. 8.*

Nulli parcas, ut foli animæ parcas. *Hieron.*

DIES IV.

De Peccato mortali.

De odio, quo Deus illud prosequitur.

I.

Nemo peccatum committeret, si id per-
fectè cognosceret. Perfectè id cog-
noscere sufficit ad infinitum ejus odium ho-
mini ingenerandum. Verùm, ut id per-
fectè cognoscatur, necessaria est perfecta
cognitio DEI. Majestas DEI unica est
mensura magnitudinis, & malitiæ peccati:
nam quemadmodum DEUS supremum bo-
num est, sic peccatum supremū malum est:
nec DEUS magis est amabilis, quàm peccatū
sit odiosum. Imò DEUS ita peccatum odit,
quan-

quan-

Januarius.

quantum se ipsum amat; atque eadem rationes, quæ DEUM impellunt ad se amandum, eum quoque impellunt, ad peccatum odio prosequendum, veluti sibi infinite oppositum. An non & ego eadem habeo rationes DEUM amandi? An non eadem habeo, odio in peccatum ardendi? quânam ergo ratione fieri potest, ut illud amem?

II. Amor, quo DEUS se ipsum amat, & causa, & mensura est odij, quo in peccatum fertur: adeoque sicut DEUS se amat amore æterno; nec momentum ullum fuit, quo se non amaverit, sic peccatum odit odio æterno, nec ullum fuit unquam momentum, quò illud non oderit. Quemadmodum se amat amore tam necessario, ut ab amore sui desistere non possit, quin DEUS esse cesseret, sic peccatum odit odio tam necessario, ut ab ejus odio desistere non possit, quin DEUS esse cesseret. Quemadmodum DEUS se amat amore infinito, ita, ut magis amare se non possit, quàm se amet; sic peccatum odit odio infinito, ita, ut illud magis odisse non possit, quàm oderit. Quid? DEUS peccatum odit odio æterno, necessario, infinito; & ego id amare possim? DEUS peccatum odit, quia se ipsum amat. Unde ego, quia peccatum non odi, DEUM non amo.

amo. Et quoties peccatum amavi? An Januarius.
non etiamnum illud amo?

III. Quidnam incitare DEUM potest ad hoc odium æternum, necessarium, infinitum, quo peccatum averfatur, nisi ira quædam huic odio respondens, desiderium se vindicandi æternum, necessarium, infinitum. Et quousque vindictas suas non extendat ira odiò tam vehementi animata, atque infinita potestate suffulta? Et sic odium non formidamus, & peccatum, quod nos tam horrendis iræ Omnipotentis effectibus exponit, non avertamus? Et illud non vitamus? imò potiùs amamus; & quotidie committimus? quanta cæcitas! Et verò, an non nos ipsos odimus, dum peccatum non odimus, quod DEUS infinite odit, & quod nosmer ipsos odij divini, ejusque terribilissimarum vindictarum scopum facit?

Conemur nobis persuadere, quòd sicut DEUS nihil odit, nisi peccatum, sic nihil sit, nisi peccatum, quod odisse debeamus, imò quòd satis id odisse non possimus. Petamus frequenter à DEO, ut nobis ostendat, quid sit peccatum; cum hoc certum sit medium, id odio prosequendi & vitandi.

Odio sunt DEO impius, & impietas ejus.

Sap. 14. v. 9.

Parum tibi esset, quòd esses injustus, nisi
cum

cum

Januarius. eum iniustum esse voluisses, à quo in te vindicari noluisses. *Aug.*

DIES V.

De Peccato veniali.

I.

Peccatum veniale, tam est offensa DEI, quàm mortale; sed minor. Id, quod peccato convenit mortali, convenit & veniali; sed alia ratione. Atque hinc conficitur, si peccatum mortale quidam contemptus est Majestatis divinæ, peccatum veniale esse defectum reverentiæ erga illam: si illud est odium contra Bonitatem hanc infinitam, peccatum veniale esse defectum amoris in eandem: Si primum est rebellio adversus supremum hunc Dominum, alterum esse submissionis defectum: Si primum Creatori præhabet creaturam, alterum creaturæ præstare obsequium, cum imminutione illius, quod Creatori debetur: Si primum est jactura charitatis, alterum esse ejusdem remissionem, quæ sensim ad hanc jacturam ducit: Si primum est legis violatio, alterum ejusdem esse neglectum. Si primum est aberratio à fine ultimo, alterum esse deflexum, qui non raro ad aberrationem perducit.

II. Pec-

II. Peccatum veniale est offensa DEI; *Januarius,*
itaque & malum DEI. Potestne verò ma-

lum DEI esse malum leve? Hinc consequens
I. Est, id tam necessario DEO displicere, ut
illud æquè parum approbare, quàm DEUS
esse cessare possit. 2. Sequitur expedire,
ut omnes tam homines quàm Angeli, quin
rerum universitas in nihilum revolveretur,
quàm ut vel unicum veniale admittatur;
atque id committi non posse ad quæcunque
mala avertenda; quia omnia hæc mala sunt
mala creaturarum. At verò omnia ista
creaturarum mala, quantacunque illa sint,
comparari nunquam poterunt cum minimo
malo Creatoris: Quia inter utraque distan-
tia erit infinita. An hanc veritatem credi-
mus? & cur ea non credatur, cum articu-
lus Fidei sit? & quomodo ea cum nostra
vivendi ratione convenit?

III. Heu me! Si hanc veritatem, mi DEUS
credidissem, vel saltem bene penetrâssem,
an tam facilè, & cum formidine tam mo-
dicâ peccata venialia commississem? An
adeò incautus in ijs evitandis fuisset,
tamque temerarius in ijs committendis?
An tam facilè abripi me passus essem ad
hanc inanem gloriolam aucupandam, ad
hanc voluptatem, ad hanc impatientiam,
ad hanc Zelotypiam, ad hunc jocum malig-
num,

Januarius. num, ad levem hanc detractionem? An nihilum reputâssem levem hanc displicentiam, leve hoc mendacium, hunc hominum respectum, hanc in templo irreverentiam, hanc in precibus mentis evagationem, voluntariam hanc in iisdem negligentiam? anne centies dixissem, sicuti feci: Hoc non est, nisi peccatum veniale? At quantopere mihi met impolui: Hoc est malum tam grande, ut in ruina totius universi, destructio Angelorum, & omnium hominum cum hoc malo in comparationem venire non possint? Et hoc tamen est illud malum, quod toties joci, & oblectationis causâ feci. Væ mihi Domine, si delectationem capio à tanto malo! Væ mihi, si animi remissionem reputo, voluntariè tibi displicere!

Peccatum quantumvis leve, semper æstima magnum esse malum; idcirco, quòd sit malum DEI; & statue, citiùs maxima quævis mala perpetrati, quàm huic voluntariè se exponere.

Qui timet DEUM, nihil negligit. *Eccl. 7. v. 9.*

Nescio, an possim leve aliquod peccatum dicere, quod in DEI contemptum admittitur. *S. Eucherius.*

DIES

DIES VI.

De Mystero Epiphaniæ.

I.

JESUS Christus, vix dum natus, de tuâ salute cogitat, dum in persona Magorum ad fidem te vocat. Quanta Bonitas! novam in cælo stellam procreat, adventum suum nuntiaturus. Quanta potentia! Magi, ut primum stellam conspiciunt, viæ se accingunt, Jesum quæsituri. Quanta fidelitas! Quanta promptitudo! Tanto jam tempore gratia me impellit; & ego necdum ei morem gessi. Quanta infidelitas; quanta socordia! Præterea necesse eis est, regnum deserere, longum & difficile iter fulcipere, etsi viæ terminum ignorent, multum se fatigare, multa pericula subire. Quanta obstacula! Sed agitur de Jesu quærendo. Hoc ipsis sufficiens est incitamentum ad omnes perfringendos obices: felicissimos se reputant, modò reperire eum queant. Quanta animi magnitudo! Heu me! tanto jam tempore Jesus me vocat: nec id me lateret, eum DEUM meum esse, agnosco; nec tamen eum quæro; imò fortasse fugio. Vel si eum quæro, minimam etiam difficultatem horreo! quæ ignavia!

II Quæ-

Januarius. II. Quanta fuit Magorum fides? stabulum, præsepe, stramen, hæc omnia ipsos non terrent, sed potiùs Palatij ipsius & regii solii sunt loco. Infantis hujus humilitate, paupertate, miseria non offenduntur. Fides eorum, cum viva sit, intra momentum eis ostendit, humilitatis gloriam, paupertatis divitias, hujus in speciem miseriæ felicitatem, fiuntque simul Christiani, & perfecti Christiani. Et ego, qui tanto jam tempore Christi signa sequor; etiam nū tam imperfectus & ignavus sum, ut servatoris mei humilitate, & paupertate quotidie offender. Illi sub hac vilitate agnoscunt DEI sublimitatem & Majestatem; sub hac imbecillitate, interminatam potentiam, & simul ac illum agnoscunt, illum amant, illum adorant: Ego non minùs eam agnosco, quàm ipsi. Fides id me docet, hæc me convincit. Verùm tantùm abest, ut humilem istum statum, in quem amore mei se demisit, adorem, ut potiùs contemnam, & mea vivendi ratione damnem.

III. Magorum fides nec sterilis, nec avara; sed fæcunda & liberalis fuit. Hæc ipsos ad agendum impulit; hæc ipsos ad dandum animavit. Hi Christo aurum thus, & myrrham obtulere veluti signa na-

tura-

turalia sacrificij illius, quod ei è Bonis, ex ^{Januarius.} honoribus, & delicijs suis immolabant; ut se addictos profiterentur statui paupertatis, demissionis, & mortificationis, in quem illum amore ipsorum redactum esse cernebant: tum ut pignora visibilia Donationis non visibilis, qua sua ei corda devovebant; amantibus enim nihil difficile est: Ubi quis cor suum donavit, nihil ampliùs habet, quod suum sit. Hi, ut primùm Christum viderunt, eum cognoverunt; ut primùm eum cognovère, eum amârunt, & simul, ac eum amârunt, ei se penitus consecrârunt.

Tantum jam temporis effluxit, quo Christum cognoscis; tantum temporis effluxit, quo is cor tuum exigit; an id ei dedisti? Ipse se totum tibi donat; an nimium à te exigit, dum à te petit, ut totum te sibi dedices? An ergo aut perdendum, aut saltem perdendi periculo aliquid exponis, cùm totum te ei largiris? Cur ergo tantopere cunctaris?

Iunge te his Magis ut cum eis Christo debitum obsequium præstes. Imitare eorundem liberalitatem. Offer ei totum id, quod possides. At, si te ipsum ei non dederis, contentus non erit.

Adorabunt eum omnes Reges terræ, omnes gentes servient ei. *Psalm. 71 v. 11.*

Indevotus est vacuus adorator. *Chrysol.*

B

DIBS

Januarius.

DIES VII.

De utilitate memoriæ Mortis.

I.

PLerique hominum, aut vitant, aut à se repellunt mortis memoriam, quasi hac cogitatione repulsa mortem ipsam evitaremus. àne periculum evitamus, dum id nobis celamus? An non aptius eam vitandi, vel prævertendi medium est, id nosse, ejus meminisse? Verùm mortis meminisse nolumus, quia eam magnopere formidamus; cùm tamen formidinem hanc superandi, vel certè moderandi præsentius non sit remedium, quàm crebrò ejusdem recordari: inopinata certè nos haud obruet, ubi eam mentis oculis, frequenti nimirum ejus recordatione, cominus, ut ita dicam, contemplari assuescimus. Præterea, si frequenter de morte cogitamus, tolluntur causæ, quas habemus, eandem formidandi. Quis tibi mortis timorem incutit? Amor, quo Bona terrena, & peccatum prosequeris. Spiritus sanctus nos docet, nihil facilius nos à bonis terræ & peccatis, queis amor iste nos implicat, avertere, quàm frequentem mortis memoriam. De hac cogita, & non peccabis amplius.

Ecol. 6. v.

40.

II. Ar.

II. Arti bene moriendi addiscendæ ni- Januarius.
 miùm nos impendere non possumus, nec,
 quod inde sequitur, nimiùm de ea cogita-
 re. Hæc enim ars est, cui toto vitæ tem-
 pore Studendum: *Totâ vitâ discendam est mori.*
 Si ignoratis omnibus alijs artibus, hanc
 sciam, quid ultrâ desiderem? hæc ars prope-
 modum est unica, quæ impunè ignorari
 non potest. Non possumus discere ni-
 miùm id, quod non nisi semel effectui da-
 tur, tantique momenti est, ut, si felicem
 non fortiatur exitum, omnia, & quidem
 æternùm in perditis habeantur. Artis
 bene moriendi periculum facere nulli con-
 ceditur. Opus priimùm omnibus nume-
 ris absolutum ut sit, necesse est. Error,
 quem hic admittis, emendari non potest:
 hic non nisi unico passu opus est, ut à tem-
 pore ad æternitatem transeat: primus
 ad eam gressus est simul ultimus: si quis
 vel semel vestigio fallitur, in præcipitium
 cadit, è quo emergere nunquam potest,
 nempe ex æterna infelicitate. Quantus
 lapsus? hic reparari non potest, præveniri
 tamen potest, frequenti videlicet mortis
 recordatione. Et cur id non facis? cur e-
 tiam ejus oblivisci studes? imò ob hanc ob-
 livionem felicem te reputas?

Januarius.

III. Et si præcautio, quæ a nobis exigitur ad hoc infortunium evitandum, difficilior foret, absque ulla deliberatione amplecti eam deberemus. Unica, vel certe præcipua est, mortis frequenter meminisse: cum igitur tuta æquè ac facilis sit, qui excusari potes, si eam negligis? si mors evitaretur sæpe de eâ cogitando, an non continuò de eâ cogitares. Atqui, si de eâ cogitas, malam mortem, & infelicitatem æternam, quæ ejusdem est effectus, evadis: & illius meminisse nunquam velles? quanta cæcitas! Ergone mors plus metuenda est, quàm mala mors? vel potius; an non mors, si ea peccato juncta non est, si mala non est, potius optanda est, eò quòd ad felicitatem ducat æternam? Quis igitur fit, ut mortem tantopere formidemus, & malam mortem tam parùm timeamus? cur penitus negligimus tam facile eam evitandi medium, quod est, illius recordari? cujusnam rei memores sumus, si hujus sumus immemores? nunc de ea cogitabimus utiliter, & ad nostram felicitatem. At si modò illius obliviscamur, ejusdem per omnem æternitatem recordabimur, sed sine fructu ad æternam nostram infelicitatem & perniciem.

Statue nullam diem vitæ tuæ prætermittere, Januarius, qua mortis sis immemor. Dic tibi met ipsi, dum manè è lecto te proripis: Heu me! Vesperum fortasse non videbo. Dic tibi, cum vespere cubitum concedis: Heu me! forsàn è lecto isto, quem nunc conscendo, non surgam amplius.

Memorare novissima tua, & in æternum non peccabis. Eccli. 7. v. 40.

Beatus, qui horam mortis suæ semper ante oculos habet. Imit. Christi l. 1. c. 23.

D I E S. VIII.

De iudicio particulari.

I.

ID, quod mortem reddit terribilem, est iudicium, quod eidem succedit. Id, quod iudicium terribile reddit, est examen, quod iudicium præcedit. Examinabuntur hîc peccata, quæ admisimus; bona, quæ omisimus; bona ipsa, quæ malè fecimus. Anima à corpore suo sejuncta statuetur tunc temporis coram Tribunali iudicis sui examen subitura. Sed quis iudex? sed quale examen? Is animæ ostendet peccata ipsius non in falso sensuum ipsius, vel animi affectionum lumine, sed in lumine ipsius mer veritatis. Ipsa de illis idem, quod Deus, sentiet. quæ mutatio! vide-

Januarius.

bit illa non ampliùs suis ignorantijs obscurata, non animi affectionibus fucata, non vanis obtentibus excusata, non falsis rationibus probata: sed talia, qualia sunt in seipsis. Videbit ea non ampliùs aspectu confuso & superficiali, sed distincta, sed singula cum omnibus adjunctis. At quænam sunt hæc adjuncta? magnitudo Beneficiorum, quæ à DEO accepit, & quibus tam perverse abusa fuit; multitudo luminum, & gratiarum, quibus fuit præventa, quasque ipsa fuit aspernata; sanctitatis status, vel religiosi, vel christiani, ad quem à DEO vocata fuit, quemque ipsa prophanauit; media tuta & facilia, quæ habuerat, salutem æternam consequendi, quæ etiam neglexit; Patientia, qua DEUS ipsius peccata toleravit, & qua ipsa fuit abusa. Quæ adjuncta omnia peccatum augebunt; & quantum peccatori horrorem incutient?

II. Examinabitur homo non de malo duntaxat, quod fecit; sed etiam de bono, quod non fecit. Multi æternùm damnabuntur in iudicio DEI non propter peccata, quæ commiserunt, sed propter bona, quæ omiserunt. Si verò nihil fecerunt, inquis, propter quid condemnabuntur? & ego vicissim ex te quero: si nihil fecerunt, propter quid remunerabuntur? interea medium

diū teneri non potest. Meremurne mercedem, si nihil egerimus? Præterea, an non ingens malum est, nihil agere pro DEO, qui, tanta pro nobis egit & passus est? an non ingens malum est, nihil agere, cum DEUS laborare nos jubet? an non servus desidiosus culpæ reus est? an insontem esse credis, si tibi dicit, se nihil fecisse, cum tamē servire teneatur? atque hanc ipsam ob causam illum punis. Ac propter hanc etiam DEUS in iudicio suo te condemnabit: an non jure hoc facit? an conqueri potes?

Januarius.

III. In hoc iudicio homo examinabitur non solummodo de bono, quod omisit; sed & de bono, quod fecit quidem, non verò bene fecit; nam bonum facere satis non est, sed id bene quoque facere oportet. Ut actio quædam bona sit, necesse est, ut ei nihil desit, nec in ejus principio, nec in ejus fine, nec in re, circa quam versatur, nec in adjunctis. Quot sunt, in quibus hæc omnia inveniuntur? quàm leves deprehendentur actiones esse, si pondere sanctuarij fuerint examinatæ? unica circumstantia, unicus hominum respectus, unica proprii comodi habita ratio totum fædare, & e materia meriti materiam æternæ damnationis reddere possunt. *Ego justitias judicabo; dicit Dominus. Et Jerusalem ip-*

Psal 79.

Januarius.

*Sophon. 1.**Prov. 4.**Job. 9.*

sa, nimirum animæ justissimæ indignationem meam non effugient. *sunt via*, inquit spiritus sanctus, *quæ videntur homini justæ; interea deducunt ad infernum.* Iob propter opera sua sanctissima trepidabat; idcirco, quòd DEUS illorum futurus esset iudex, metuebat sibi, ne DEUS inveniret aliquid, cuius ipsum condemnaret in omnibus illis, quæ ad se purgandum esset allaturus. Si vir tam justus trepidabat, cur nos, qui grandium sumus peccatorum rei, adeò tranquilli sumus?

Præverte hujus examinis & judicij severitatem, sollicitè temetipsum examinando, & rigidissimè judicando.

Iustitias judicabo. *Psal. 74. v. 3.*

Væ etiam laudabili vitæ hominum, si remorâ misericordiâ, discutias eam. *Aug.*

DIES IX.

De inferno.

De penarum aternitate.

I.

Maxima mala, si brevía sunt, modica reputari debent. At mala levissima grandia evadunt, si diuturna sunt. si vero sunt æterna, mala sunt infinita. **Quantum**

tum igitur malum erit universorum malo-
rum congeries continua, & in seipsa
acerba infinite, si insuper sit æterna. &
exaggera damnatorum supplicia, quantum-
cunque voles. Extende spatium diuru-
nitatis eorum, quousque cogitatio tua per-
tingere poterit. Si ex ijs æternitatem de-
mas, infernus amplius infernus non est.
Infelices isti amplius damnati dicendi non
sunt, quia amplius non desperant. Au-
ferè contrario damnatorum turbæ mag-
nam suppliciorum partem, si æternitatem
ijs non demas, infernus semper perseve-
rabit, & quantumvis pænæ imminuantur,
semper tamen damnati, semper extremè
infelices sunt; quia tales æternum erunt.

II. Æternitas omnibus damnatorum
supplicijs sociatur. Hæc omnem eorum a-
cerbitatem summopere acuit. Si persuade-
re sibi possent, miseriam æternum non
duraturam, vel si saltem hujus æternitatis
ad momentum oblivisci possent, eo ipso
momento damnati esse cessarent. Æter-
nitas alicuj damnato est veluti globus im-
mensus, sub cuius pondere infelix gemit.
Globus iste eum non tangit, nisi unico sui
puncto, & nihilominus rotâ ponderis sui
gravitate eum obruit. Damnati quoque
momento, inquit Tertullianus, totius *Tertull.*

Januarius. prorsus æternitatis pondus sustinent. Eorum animus viderur cùm Justitia Divina ad eos torquendos conspirare, & dum quovis temporis puncto omnia mala imminètia ipsis proponit velut præsentia, totam æternitatem ad eos obruendos colligere; Quovis temporis momento omnia illa perferunt, quæ formidant; omnia ea formidant, quæ prævident; & prævident omnia mala, quæ per totam æternitatem subire debent. Timeamus ea nunc, ut timor iste ijs nos subducere possit. Ad ea timenda plus non est necessarium, quàm eorundem meminisse. An non in hanc miseriam delabi mereremur, si medium non minùs tutum, quàm efficax ijs nos eximendi negligimus?

III. *Semper, Nunquam.* Quàm horrenda verba, ubi de inferorum cruciatibus agitur! Nullum unquam habere bonum, quod optari possit. Semper, & simul omnia prorsus habere mala, quæ timeri possunt; semper pati, desperare semper, sperare nunquam posse. Hæc sunt ad quæ damnatus deductum se videt. Hæc sunt, quæ, æternitate inferni comprehenduntur. Post tot sæculorum milliones, quot sunt in litore maris arenæ, quot in Oceano aquarum guttæ, in aëre atomi, damnatus tamen

in

in æternitatem se ulteriùs non progressum **Januarius.**
esse, quàm prima damnationis suæ die; e-
àmq; solummodo inchoare cognoscet. Post-
quam plures lachrymas fuderit, quàm ne-
cessariæ forent ad conficiendû Oceanû infi-
nitates vastiorem, quàm sit modernus, omnes
hæ lacrymæ ardorem ignium ipsius immi-
nuere non poterunt. Eheu! unica lacry-
ma veræ pœnitentiæ eos nunc extinguere
nobis potest. O æternitas & quidem æ-
ternitas inferni, quàm parùm homines
te credunt! vel quàm parùm te compre-
hendunt! hinc fit, ut tam parùm te for-
mident; hinc tam exiguam præcautionem
adhibent, ut te evitent. An æternitatem
hanc credere, ac timere eò differimus, quan-
do immensum ejus sentiemus pondus,
quando præcisa omnium meliorum spe nos
obruet?

*Statue nec diem prætermittere, quin æterni-
tatis memineris. Si mundus, si dæmon te ten-
averit cujusdam voluptatis, proprii commodi,
aut inanis gloriæ illicio, dic: mereturne id,
quod momento transit, ut ad illud obtinendum
in ignem me conijciam, quo æternum urar?*

Cogitavi Dies antiquos, & annos æter-
nos in mente habui. *Psal 76. v. 6.*

Hic ure, hic seca, hic non parcas, ut in
æternum parcas. *Aug.*

DIES

DIES X.

De necessitate poenitentiam
agendi.

I.

Poenitemini, & credite Evangelio, inquit ser-
vator. Hæc duo conjungit; cum u-
num sequatur alterum. De veritate E-
vangelij persuasum nobis esse non potest,
quin pariter de poenitiæ necessitate per-
suasum sit: quemadmodum is, qui fide
caret, salutem consequi non potest; sic ne-
que is, qui, etsi peccator sit, poenitentiam
non agit. Verè Christianum esse oportet,
qui ad cœlum aspirat: at verè Christianus
non est, qui peccator quidem est, neque
tamen verè poenitens est. Et sicut Beato-
rum societati aggregari non meretur, qui
lustralibus undis ablutus non est; sic neque
peccator, qui animæ suæ labes per Baptis-
mum poenitiæ non abolevit. Uterque
Baptismus æqualiter est necessarius. Pri-
mus ad delendum peccatum originarium,
secundus ad eluenda peccata quæ actua-
lia vocantur. Solum desiderium, supple-
re primum, non item secundum potest.
Christus ipse, quod Archetypon nostrum
esse

esse deberet, etsi non nisi speciem peccato-
ris habuerit, verè pœnitens esse voluit, ut
hanc necessitatem nobis inculcaret, ejusque
praxin facilem redderet. Is peccator in
speciem; at pœnitens reapse fuit. Nos
peccatores reipsa sumus, & pœnitentes in
speciem. Quanta injustitia! quanta per-
versitas!

II. Si pœnitentiam non egeritis, omnes Luc. 13. v. 3.
peribitis. Inquit etiam Christus Iudæis;
& hoc quoque Christianis dicit omnibus,
qui peccatores sunt; & quis talis non est?
neminem excipit, omnes peribitis. Hæ
minæ cunctis intentantur hominibus:
quilibet peccator agere pœnitentiam debet,
vel in hac, vel in altera vita. Aut punire
se debet in tempore, aut à Deo vindice pu-
nietur per totam æternitatem. Utrum
satius est? Damnati in inferno pœniten-
tiam agunt, ait scriptura: Pœnitentiam a-
gentes; plorant, ingemiscunt: O crudelem,
diurnam, sed inutilem pœnitentiam!
pœnitet ipsos in altera vita negligentia,
quam in agenda pœnitentia admisere in
hac vita. Consideratio & formido pœni-
tentiaæ adeò terribilis, qualis est illa, quam
damnati per totam æternitatem acturi
sunt, facillimos reddere & suavissimos de-
bet rigores illius, quam agere in vita obli-
gamur:

Sap. 5. v. 3.

Januarius. gamur : omnis pœna quantumvis aspera videatur, mitescit, si consideretur velut medium, pœnam æternam certò evitandi.

III. O mi Servator, qui, cum peccator non esses, pœnitens esse voluisti, quòd archetypum meum esses; qui peccatis meis onerare te voluisti, ut ea per pœnitentiam expiares, & amaritudinem gustare calicis, qui tibi non conveniebat; quem tamen bibere voluisti, ut potenti tuo exemplo animum mihi inspirares eundem acceptandi. Tanto tuo exemplo opus mihi erat ad ignaviam meam excitandam; verùm præterea opus mihi est tuâ gratiâ ad debilitatem meam roborandam. Nam, cheu! quàm debilis sum, dum meipsum impugno; certò enim succumbam, nisi tu mihi vires, & animum addas. Nôsti, mi Domine, neminem odisse posse carnem suam, nisi sanctum hoc odium ei inspires, neque hoc odium concipere, nisi tuo moveatur amore. Impertire igitur mihi, Domine, amorem hunc pœnitentem, qui me cogat odio mei ardere, me punire, quisque aptum me reddat ad peccatorum meorum veniam promerendam.

Cum te peccatorem esse agnoscas, statue de pœnitentia agenda seridè cogitare; cum alia via inve-

inveniri nequeat post admissum peccatum ad cælum perveniendi Præter viam pœnitentiæ. Januarius,

Si pœnitentiam non egeritis ; omnes similiter peribitis. *LUC. 13. v. 5.*

Omnis iniquitas puniatur necesse est, aut ab ipso homine pœnitente, aut à DEO vindicante.

DIES XI.

De Pœnitentiæ Dilatione.

I.

QUAM ob causam conversionem differs ?
Estne ergo infelicitas ad DEUM reverti, catenas suas frangere, libertatem suam recuperare ? estne infelicitas inimico omnipotenti, & irritato reconciliari, pœnæ, eique æternæ se subducere ? Omnibus hisce bonis privari, malis exponi ? & nihilominus deliberas, & pœnitentiam indies semper differs ? anni non nisi momenta esse tibi videntur ; quia metuis, ne citò nimis adveniat fatale illud momentum, quod iniquitatum, & servitutis tuæ terminus, libertatisque futurum est initium ; cum è contrario omnia momenta annuam trahere moram videri deberent ob sanctam impatientiam nimie horum dilatio-
nis. *Sanè mereris, ut injustam injusti*
Me.

Januarius, metûs vindictam Deus eundem promoveret.

II. An in eo peragendo nimia celeritate peccare potes, quod, nisi perire velis, necessario præstandum? quodque, dum serio exequi statuis, ne unquam exequâre, periclitaris. Cùm vix Præsens tuum sit, si præsentis non uteris momento ad tuam conversionem, futurum tibi spondere certo non potes. Cras, ais, vitam meam in melius convertam. At á quanto jam tempore sic in crastinam Diem reijcis? quæ semper quidem oritur, nec unquam te meliorem experitur. Cras, inquis. At quis tibi promisit, fore, ut crastina Dies tibi luceat? ille, inquit S. Augustinus, qui veniam promisit peccatori pœnitentiam agentis, crastinum non promisit eandem procrastinanti.

III. At quis denique tuam te Conversionem tamdiu differe cogit? ejus difficultas, asseris; arduum est cæpta mutare, in rectam redire semitam. An nullus ergo in aberrando se labor obijcit? an nulla fatigatio in vijs iniquitatis ambulantes divexat? an nulla occurrit molestia in explendis, nunquam satiandis passionibus, in durissima cupiditarum tyrannide, quibus se peccator in mancipium tradit? an adeò suave est

est jugum, seu mundi, seu dæmonis; qui ^{januarius.}
ambo Domini sunt non morosi magis,
quàm crudeles? an adeò dulce est sentire
perpetuos oblatrantis conscientie remor-
sus? nihilne tristitiæ sentitur, dum Deo
te hostem opponis, ejus voluntati, ejus
gratiæ pertinax resistis? dum ejusdem in
te furorem provocas, ejusque in te inimici-
tiam accendis, qui singulis te momentis
damnare potest, si vult: & certò volet, si
debitam præstare satisfactionem moraris.
Mutuò difficultates confer: quænam alijs
prævalebunt? an ulla hîc inter has datur
comparatio? si subire aliquas est necesse,
an non satius est exantlare leves, breves,
mille bonorum feraces, quàm non enor-
mes modò, & diuturnos; sed etiam peni-
tus infructuosos. Quid jam de his sentis?
quid ergo deliberas? quid cunctaris?

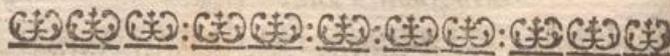
*Decerne serîo cogitare de tua Conversione, etiam
hodie, etiam hoc momento, quo DEUS hujusce
rei tibi Consilium suggerit, dic cum Propheta:
Et dixi, nunc cæpi. Psal. 76.*

*Non tardes converti ad Dominum, & ne
differas de Die in Diem. Eccli 5. v. 7.*

Christiano non est crastinum. Tertull.

C DIES

januarius.

DIES XII.

De integritate Pœnitentiæ, seu
de Contritione.

I.

Oporteret renuntiare peccato, & quidem sine exceptione: Vel unum excipere, est nulli renuntiare. Ad Dominum reverti oportet; sed necessarium est, ut id *ex toto corde fiat*. Cor suum DEUM inter, & peccatum dividere velle, est totum DEO subtrahere. In antiqua Lege diversa erant sacrificiorum genera. Lex nova non vult, nisi holocausta; id est, sacrificia victimæ nihil habentia. Fides est sacrificium rationis: Unum solum Fidei articulum non credere, est nullum credere. S. Scriptura Confessionem vocat sacrificium labiorum, unicum peccatum lethiferum voluntariè reticere, non est Confessionem peragere; sed sacrilegium perpetrare. Contritio est sacrificium cordis: Et hoc esse debet holocaustum; Si vel unicum non detesteris, exceptio hæc confessionem tuam non modo reddit inutilem; sed coram DEO abominandam.

II. Pauci inveniuntur etiam in religiosissimis, qui non habeant certum aliquod
pecca-

peccatum, cui veluti cordis sui delicijs ^{Ianuarius} affectum suum præ reliquis non affigant, & proin semper ei parcere conentur. Ad dictus quis erit probitati, sed erit alienæ obrectator famæ; alius pius erit; at simul morosus, & impatiens; alius mitis erit; sed negligens, & desidiosus. Unus diligens erit, & accuratus; sed opum nimis cupidus; unus charitatis studiosus, & in egenos liberalis; sed nimium sibi indulgens, & voluptati deditus erit: Iste voluptatem non immoderatè amabit, sed honoris nimium appetens minimo quovis contemptu commovebitur, nec ignoscere poterit. Omnia alia peccata DEO immolamus: Sed secretum plerumque propugnaculum in corde gerimus, in quo hoc affectionis peccatum extra omnem teli jactum custodimus. Saulem imitamur, qui DEO non nisi vilissima immolare voluit, & regi Agag pepercit, à quo DEUS exigi pœnas volebat.

I. Reg. 15.
v. 9.

III. Reprobatio Saulis pœna fuit improbæ commiserationis, & sceleratæ coniventia; quâ suadente, parci jussit Principi, quem DEUS immolari sibi voluit. Sic æterna multorum Christianorum damnatio inde oritur, quòd adduci nulla ratione possint, ut certo cuiquam vitio, cui peculiariter

Ianuarus. sunt addicti, valedicant: Et si DEUS unice cupiat, ut eidem renuntient. Sæpe, nec quantitate, nec numero gravissima sunt, quæ æternam nobis perniciem accersunt; sed unicū, cui immoderate adhæremus; atque id non satis sincerè confitemur, vel eo nunquam perfecte nos abdicamus; Neque hac de re cum DEO, nec cum conscientie arbitro, nec nobiscum ipsis sincerâ fide agimus, vel ea dissimulamus, vel imminuimus. At vobis, quia nosmetipsos, nostrumque Confessarium decipiendo, DEUM non decipimus. Omnia alia sacrificia, quæ ei facimus, si huic peccato, cui vel soli affectum nostrum affigimus, pepercerimus; tantum abest, ut eum mitigent, ut potius eum aded exacerbare possint, ut ea cum contemptu & horrore rejecturus sit. Heu me! Si ea quoque, quæ ad placandum DEUM fiunt, eum ad iram provocant, quò tandem confugiam?

Scrutare cor tuum, ut perspicias, cui nam peccato precipue deditus sis. Pete à DEO lumen, quò id cognoscas, & ubi cognoveris, firmiter statue id DEO immolare.

Projicite à vobis omnes prævaricationes vestras. *Ezeb. 18. v. 31.*

Quomodo potest medicus vulnus sanare, quod ægrotus ostendere erubescit. *Aug.*

DIES

Iacuarus.

appellant, haud sufficiunt. Harum enim plenus est infernus: Hæ afflictos, & infelices, non item verè pœnitentes nos reddere possunt. Debilia ista peccati fastidia, debiles hæ ad bonum propensiones, morari nos & decipere, justos verò reddere non valent. Ut quis pœnitens sit, satis non est, dicere: Hoc vellem: sed dicendum: volo, & faciam, quantocunque id mihi steterit. Velleitates istæ sunt voluntates cum conditione, quæ nihil penitus proferunt. Hoc vellem, idem est, ac dicere: paratus essem renuntiare peccato, nisi etiam simul renuntiare deberem huic personæ, huic voluptati, huic bono alieno. Insulsa voluntas hæc est, cum à se ipsa dissideat: Equidem vellem, tantundem est, ac dicere: DEUS inspirationibus suis ad vitandum peccatum me animat: & dum ei resisto, motus libertatis meæ, esse impulsus gratiæ, sensum esse consensum, & inefficacia conversionis desideria, esse conversionem mihi persuadeo. An non de hoc tibi hactenus blanditus tibi met imposuisti? An non hoc sub falsa, seu imaginaria pœnitentiæ specie te impediit, quò minus veram pœnitentiam ageres? Modicum illud firmitatis, quod in propositis tuis præ te tulisti, an non sufficiens hujus est argumentum?

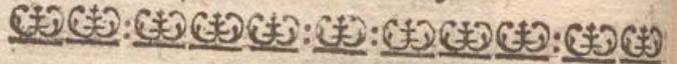
III. Propo-

III. Propositum hoc efficax esse debet: Ianuarius.
Piger, inquit sapiens, *vult, & non vult*. Cum enim debilia quædam desideria concipiat; *Prov. 13. v.* sed manum operi non applicet, nec quidquam exequatur, re ipsa non vult. Peccatum efficaciter vitare velle, est media arripere ad finem suum assequendum habilia; quantumvis ea molesta & difficilia sint; Est animum intendere superandis obstaculis, quantumcunque magnis, quæ bonis nostris propositis se opponunt; hoc est, vitare occasiones, quæ peccato nos irretire possunt, quantumvis eæ gratæ sint, propriisque nostris commodis favere videantur. anne haftenus peccato renuntiare voluisti? Si ita se res habet, sincerum est propositum tuum, vera pœnitentia tua; sin verò, quam parum fidere confessionibus tuis [potes? An non de ipsismet pœnitentijs tuis, pœnitentiam agere tibi necessarium est?

Uttere constantiâ & fidelitate in servandis bonis propositis, veluti regulâ, de sinceritate doloristui judicandi.

Desideria occidunt pigrum; noluerunt enim quidquam manus ejus operari. *Prov. 21. v. 25.*

Periculosè erratur, quando, quod de DEO est in nobis, de nobis esse putamus. *Bern.*

DIES XIV.

De sinceritate Pœnitentiæ, seu
de Satisfactione.

I.

QUisnam est pœnitentiæ finis? Est, DEO
 satisfacere, nempe reparare injuriam
 eidem à nobis illatam. Itaque severa esse
 debet. Si tu DEO non satisfacis, ipsemet
 justas à te pœnas exiget. DEUS creditor est,
 qui solutionem semper exigere potest. Si
 hoc ita se habet, quid te fiet? *Quàm hor-
 rendum est incidere in manus DEI viventis?*
*Quàm graves sunt ictus, qui à brachio om-
 nipotentis proficiscuntur? Quis habet bra-
 chium, sicut DEUS?* Pœnitentia justitiæ
 actus est, satisfactionem ergo offensæ adæ-
 quer. Quod qui peccator exequetur? Of-
 fensa est quodammodo infinita, quia Majesta-
 tem aggreditur infinitam; & quid præstare
 potest homo, quod non oppidò finitum sit?
 Debet is Justitiæ divinæ decies mille talen-
 ta, & vix obolum dare potest. An non
 ergo fateri debet, se imparem esse solvendo?
 adeoque de se actum esse, si DEUS è rigore
 debitum exigat?

II. Præ-

II. Præter DEUM nemo erat, qui satisfacere rigori, & æqualem offensæ compensationem offerre potest. Itaque necessarium erat, ut Filius DEI humana carne assumpta, in cruce moreretur: in qua Patri æterno sanguinem suum obtulit, qui pretij est infiniti, ad offensas nostras sarcindas, & Justitiæ divinæ plenè satisfaciendum. Verum hoc pretium utile nobis esse non potest, nisi id nobis duplici Baptismi genere, & modo prorsus diverso, applicetur. In Baptismo aquæ applicatur id nobis impensis Ecclesiæ, ita ut nullo nobis pretio constet. In Baptismo verò pœnitentiæ, absque magnis nostris sumptibus id applicari nobis haud potest. Et idcirco SS. Patres & Ecclesia eum appellant Baptismum laboriosum. An verò Baptismus iste laboriosus est plerisque Christianorum, qui medium pœnitentiæ agendæ adeò commodum, & tam exigui sumptûs invenêre? Verum Eheu! lavabitne eos Baptismus adeò commodus? Delebitne eorum scelera?

III. Modicum aquæ, quod in priore Baptismo capiti nostro affunditur, omnia nostra peccata delet, pro omnibus offensis satisfacit. Ad secundum verò Baptismum,

C 5

quod

Januarius,

quod attinet, necesse est, ut ipsimet è nostris lacrymis nobis faciamus balneum, quo omnes sordes nostras abluamus. Arque hoc est sanguis cordis, ut SS. Patres loquuntur, qui necessarius est ad applicandum nobis pretium illius sanguinis, quem Christus pro nobis fudit. Cruciatu Christi efficaciter nobis applicari non possunt, nisi per nostros; Cruciatu nostri proportionem nunquam habebunt, nec cum tormentis Christi, nec cum nostris offensis, sed necessarium est, ut talem cum viribus nostris habeant. Ita, ut, cum totum, quod Justitiæ divinæ debemus, non reddimus, saltem eidem reddamus; quod possumus. Et hoc est, quod S. Paulus vocat. *Adim-*

Coloss. 1. v.
24.

plere, quod deest Passionibus Christi. Ah! Nonne nostrâ ignaviâ ingens vacuum ejus Passionis & Cruciatibus relinquitur?

Statuamus DEO satisfacere, ne ipsemet sibi faciat satis. Evitemus, justitiæ ipsius rigores, penitentis nostris eos prævertendo.

Adimpleo ea, quæ desunt Passionibus Christi in carne mea. Col, 1. v, 24.

Pœnitentia Baptismus laboriosus. Tri-

dent.

DIES

Januarius.

DIES XV.

De Confessione.

I.

Ubinam misericordia, & indulgentia
DEI clarius se prodit, quam in pœni-
rentiæ Sacramento? satis hic est, ad ve-
niam obtinendam, corde contrito, & hu-
miliato peccata sua confiteri. Innocentes e-
vadimus, ut primùm culpæ reos nos agno-
scimus; & à DEO absolvi meremur, ubi nos
iplos condemnamus. Quisnam de Cri-
mine læsæ Majestatis reus gratiam repu-
diaret, si ad eam impetrandam, crimen
suum fateri sufficeret? accideretne cui-
piam difficile, morbum suum aperire me-
dico, si nil aliud requireretur, quam eun-
dem ei detegere, ut ei remedium asserre-
tur? cur igitur nobis difficile accidit, ani-
mæ nostræ vulnera Confessario explicare;
eum tamen certò sciamus, nos, si ea, ut o-
porter, ipsi aperiamus, promptam, per-
fectamque medelam inventuros? perire
sanè meremur, si remedium ad eò tutum
juxta, ac facile negligimus,

II. Is, qui sacerdoti peccata sua retege-
re erubescit. ordinem pervertit. Vere-
cun-

Januarius. eundia præcedere peccatum debet; eo verò perpetrato, humilis, sinceræque ejusdem Confessio gloriam parit. At nos in peccato committendo audaces, & impudentes sumus: timidi verò, & verecundi, cùm id conscientia nostræ arbitro aperiendum, si difficile nobis accidit peccata: nostra confiteri, vincamus hanc difficultatem & verecundiam ad expiandam levitatem, & audaciam, quâ vinci nos passi sumus ad ea perpetranda: hæc enim, ubi victa est, remedium erit peccati, pœnitentiæ nostræ pars, & supplémentum directionis, quæ confessarius imbecillitati nostræ se accommodare obstrictus est. Superbia tua radix est verecundiæ tuæ, & forsitan etiam peccati. Potésne meliori modo vel reparare peccatum, vel eidem remediū afferre, quàm salutari demissæ sinceræque Confessionis Confessione? hoc est malum in radice sua invadere. Hæc est pœna peccati præteriti, & antidotum futuri.

III. Quam ob rem erubescis peccata tua detegere sacerdoti, qui erga te Christi partes obit? qui sæpenumero te non novit, qui ad inviolabile secretum obligatur, qui ea non excipit, nisi, ut ab ijs te absolvat & neutiquam propterea minoris te facit; sed potius eò majore amore, admiratione
&

& commiseratione tangitur hominis, quem Januarius videt maximis gratijs esse præventum, vehementi dolore tactum, & in quo manifestos effectus virtutis sanguinis Iesu Christi, & vim gratiæ agnoscit? Præterea, vel homo iste peccator est, vel sanctus: si peccator est, sicut tu, experientia propriarum fragilitatum eum compellit, ut tuas miseretur. Si vir sanctus est, spiritum Christi habet. Et spiritus Christi an non spiritus est misericordiæ & commiserationis erga peccatores? An is unquam aliquem eorum à se repulit? Denique necessarium est, ut peccata tua vel clam aperiatis sacerdoti, ut hac ratione veniam eorum impetres; vel, ut ea in conspectu totius Universi olim publicentur; indèque sententia damnationis æternæ contra te feratur. Utrum ex hisce duobus præferendum tibi videretur?

Si non peccares, necessarium non foret confiteri.

At quia peccare non cessas, nec confiteri cessa. Ac proin statne, peccandi facilitatem & peccandi audaciam, quâ hætenus laborasti reparare invicto animi robore, quo verecundiam, quam deinceps in scelerum tuorum confessione experieris, generose subigas.

Dixi

Januarius. Dixi : confitebor adversum me inju-
stitiam meam Domino ; & tu remisisti im-
pietatem peccati mei. *Psal. 31. v. 5.*
Malè proni in vulnera, pejus ad reme-
dia verecundi. *Bern.*

DIES XVI.

De Relapsu in peccatum.

I.

FRæquentes tui relapsus pœnitentiam
tuam suspectam reddunt. Confessio-
num tuarum valorem magni facis ; & si
cadis, ais : saltem per pœnitentiam à pec-
cato resurgo. Verùm de Confessionum
tuarum bonitate dubitatur ; quòd, etiam-
si resurgas, mox recidis. Utrum verò
meliori nititur fundamento, dubium hoc,
an imaginaria tua securitas ? Voluntas li-
cèt mutabilis sit, non illico ab uno ad al-
terum extremum transit, à summo pecca-
ti odio, quod in vera pœnitentia inveniri
debet, ad summum peccati amorem, qua-
lis in peccato lethifero, quod Creaturam
Deo præhabet, semper invenitur. Ani-
mus à magno odio tam subitò non desistit ;
nunquam feriò ab inimico abalienatur ;
cum quo tam citò & facilè redimus in gra-
tiam

tiam. Credendum non est, hominem Januarius, plenè fuisse sanatum, qui repentè in priorem morbum relabitur.

II. Frequentes tui relapsus pœnitentiam tuam suspectam reddunt, quia de voluntatis tuæ sinceritate dubitandi ansam præbent. ànne credibile est, voluntatem esse sinceram, efficacem, cùm ea nunquam ferè effectum suum habet, etsi is in potestate nostra sit. De voluntate humana idem, quod de Divina in hoc rerum concursu dici potest: velle nimirum, idem esse, ac facere: éstque ridiculum tunc dicere: Equidem volui; sed non feci: nam si voluisses, cùm res tota penes te fuerit, fecisses: quia verò non fecisti, argumento est, te non voluisse. An non penes te est, Divina adjuvante gratia, quæ tibi nunquam deest, in hoc peccatum non relabi? Id DEO centies promisisti: in tua erat potestate, promissis stare. Ad hoc toties habuisti gratiam, quoties eâ uti noluisti, quis credat, te bona fide cum eo egisse, & promissis ei factis sincerè stare voluisse, quibus nunquam steteristi?

III. Frequentes tui in peccatum relapsus pœnitentiam tuam suspectam reddunt, quia causam præbent dnbitandi, an gratiam.

Januarius.

tiam Sacramento propriam acceperis. Certissimus pœnitentiæ effectus, si ea vera, est, gratiam Sacramenti conferre. Hæc verò virtute pariter certissimâ heroicâ nos armat fortitudine contra aut peccati illicita, aut tentationes eò instigantes, cautos præterea reddit ad evitandas peccandi occasiones: ubi verò hoc peccato resistendi robur non adest, sed deploranda eidem consensuendi levitas, si loco præcautionis occasiones evitandi adest propensio eisdem se denuò exponendi; an non meritò judicamus, causam (veram videlicet pœnitentiam) deficere, ubi effectus deest ei necessario connexus? an non dicere meritò possumus, ignem non adesse, ubi calor non sentitur? an non meritò credimus, gratiam Sacramenti non adesse, ubi nulla cernitur morum emendatio?

Utere tribus hisce regulis ad judicandum de pœnitentiarum tuarum bonitate; & si hæ rationem tibi præbent hac de re dubitandi, statue necessarijs uti remedijs ad emendandos hosce defectus, quos in illis deprehendes.

Displicet enim ei infidelis, & stulta promissio. *Eccl. 5.*

Ridiculum est dicere: volui, & non feci, *Bern.*

DIES

Januarius

DIES XVII.

De superbia.

I.

Superbia, inquit S. Augustinus, est tumor quidam cordis, quo homo inflatur, & ut ita dicam, seipsum extendit. Id, quod inflatum est, inquit, magnum viderur; sed reapse magnum non est; vel si magnum est; magnitudo falsa est, quæ à morbo, & non à sanitate oritur. Non est vitium, quod minus in homine fundamentum habeat, nec ullum, quod tam validas in eo agat radices. Plus non requiritur quam ut in nos metipfos descendamus, deprehensuri, ob quod nos deprimamus. Et nihilominus inter tot nos humiliandi causas nos efferre non cessamus. Nemo superbiæ immunis est; sed pauci sunt, qui superbos esse se agnoscant; & nullus ferè, qui hoc fateatur. Sæpenumero alios nostros defectus sincerè fatemur; quin & subinde gloriamur; superbiam verò suam faterur nemo. Imò hanc nobis ipsis celamus; quod signum est evidens, vile quiddam, & probrosum in hoc vitio inveniri; cujus tamen finis est, se ipsum attollere. Superbus ferè semper justitiæ, & rectæ rationi

Est superbia, non magnitudo, sed tumor; quod autem tumet, videtur magnum, sed non est sanum. Aug.

D

adver-

Ianuarius. adversatur. Quid vilius? Imò sapientissimi quique hominem vanum & arrogantem, reputant, & tractant ut Stultum. Felix esset, si DEUS ipsum eodem meriretur pede: Næ tam severè ipsum non puniret.

*Initium om-
nis peccati
est superbia.
Ecclis 10. v.
15.*

II. Superbia, inquit Spiritus sanctus, omnium peccatorum est origo. Omne peccatum superbiæ est effectus; idcirco, quod sit defectus summisionis DEO præstantiæ. Tolle è mundo superbiam; & pleraque scelera ex eo sustulisti. Superbia non videtur maximum esse peccatum, sed funestissimum est in suis effectibus. è superbia prodeunt ambitio, arrogantia, hypocrisis, obstinatio, proprii iudicii tenacitas, adeò quidem, ut sensum proprium sensui præferamus Ecclesiæ. Inde oriuntur illi terribiles iracundiæ motus, temeritates illæ adeò venenatæ, vindictæ adeò crudeles, æmulationes illæ adeò malignæ, animi sensus adeò delicati in puncto honoris, quæ lamentabiles effectus pariunt. Ex hac oriuntur murmura, rebelliones, blasphemias in DEUM. Ex hac oritur desiderium supra merita se evehendi vijs illicitis. Ex hac illa obstinatio perveniendi ad imaginarios, seu injustos dignitatum gradus medijs adhuc injustioribus. Ex hac Luxus, qui fovetur impensis opificum, & merca-

mercatorum, qui fortunis suis evertuntur. Ex hac oritur in fæminis illa cupiditas, qua placere, præque alijs æstimari, & velut Idola adorari desiderant, quæ cupiditas ipsas, dum se supra alias extollere contendunt, hominum æstimationem aucupando, extremè deprimunt, & contemptui exponunt. Dum eas inducit in oblivionem modestiæ, & pudoris, in queis gloria hujus sexûs unicè consistit. Heu! Quid mihi agendum, ad exsiccandum fontem adeò copiosum juxta, ac venenarum?

III. Superbia, inquit Spiritus sanctus, vitium est oculis divinis abominandum. Si tam abominatur Deus, tum etiam punit, & damnat! & sicut ea est origo omnium scelerum, sic & causa est omnium pænarum. Superbia ad inferorum barathrum præcipitavit innumeram Angelorum multitudinem. Hæc Adamum è Paradiso terrestri ejecit, eoque ipsius posteros exclusit, dum eos peccati & infelicitatis ipsius hæredes effecit. Deus superbum punit, & persequitur, gratijs suis eum privat, ejus se consilijs opponit; quia etiam ipse Dei consilijs adversatur, desiderijs suis prorsus immoderatis eum relinquit, & cupiditatibus turpissimis, ut eum deprimat, & hac ratione ipsius medeatur superbiæ. *Quantum*

Abominatio Domini est omnis arrogantia. Prov, 16

Januarius.

rum illud malum esse oportet, pro quo Medicus charitate plenissimus tam crudele præscribit remedium. Ah! Domine, immunem me redde tam molesto remedio. Tu solus medicinam superbiæ meæ afferre potes. Quantumvis violenta sint remedia: modò à te me non separent; lubentissimè ijs me submitto; imò dulcia mihi erunt, si tanto me malo reddant immunem.

Candidè ac sincerè agnoscas superbiæ, quâ laboras, radicem. Inquire, quinam effectus sint periculosiores, & statue adhibere media efficacissima, ad cursum ejus inhibendum.

Odibilis coram DEO & hominibus superbia. *Eccli. Io. v. 7.*

Erubescat homo, esse superbus, propter quem humilis factus est DEUS. *Aug.*

DIES XVIII.

De Ira.

I.

Matth. 5. v. 22. **O**Mnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio DEI, & hominum. Ratio, & fides hanc animi motionem æqualiter damnant. Rationis compotes & Christiani esse cessamus, ut primùm iræ impetu esserimur.

1. Cessamus esse rationis compotes: Aliæ
ui-

quidē animi affectiones rationem turbant, & debilitant, sed ista, ubi paulò violentior est, ejus usum penitus aufert. Ira, quæ mox evanescit, brevis stultitia est: Sed ira inveterata stultitia constans. *Ira, inquit Spiritus sanctus, insinu stulti requiescit, velut in centro suo.* Sapientissimi quique tales esse cessant, ubi iræ motibus abripi se patiuntur. Homo domi suæ irâ excandescens bestiae feroci, quàm homini similior est. Est, inquit sapiens, *ergastulo elapsus leo,* qui omnia terrore, & confusione replet, omnes terrefacit & in fugam vertit. Est mare furiosum, quod nullo aggere coerceri potest: nec alios limites habet, præter limites potestatis, & commotionis suæ. Quot sunt motus, verba, & actiones, tot etiam peccata admittit.

II. Nihil melius prodit, quàm rationi dissona sit hæc animi motio, quàm, quòd homo irâ succensus ritè se agere sibi semper persuadeat. Ira semper justa esse videtur ei, qui eâ se abripi sinit; cùm tamen nullus animi motus iniquior sit. Injusta est in suo principio; cùm sæpe res nihili, vox unica, unica imaginatio hominem extra se rapiat. Injusta est in sua agendi ratione. anne malum bene sanatur majori malo? anne defectus levis, & sæpe imaginarius

D 3

bene

Nemini irascenti videtur ira sua injusta. Aug.

Januarius.

bene corrigitur per defectum verissimum, & gravissimum? estne malum illud, quod vindicare volumus, par illi, quod nobis ipsis infligimus, dum illud ulcisci nitimur? Amittimus enim rationis usum, pacem, charitatem, & gratiam. anne is, quem inimicum tuum reputas, tantum tibi malum inferre unquam potest? Quam injusta ira est in suis effectibus? quæ peccata non procreat? quantam non parit confusionem, dum nullam servat proportionis normam, pœnam inter, & delictum, quod punire intendit, si tamen delictum fuit. Amaniratus omnes Judæos funditus extirpare conatur, quod Mardochæus officio eum venerandi defuerit. Saul omnes Sacerdotes interfici jubet, quod unus eorum aliquod panis Davidi porrexerit? quæ proportio?

III. Ira severius adhuc in judicio Dei, quam hominum damnatur: *reus erit judicio.* Injuria ex iræ motu prolata, ipsius Christi judicio non nisi igne æterno puniri satis potest: *REUS erit gehennæ ignis.* Quam grave erit peccatum, cui Deus adeo bonus, Deus Servator tam horrendam imponit pœnam? Ipsa ejus benignitas & Zelus, quo in mansuetudinem fertur, eum adigit, ut tam severè in iram animadvertat. *Homino Servatoris sui mansuetudinem non exspectet,*

Matth. 5.
v. 22.

spectet, nisi ea erga fratrem quoque suum
utatur. Qua ratione, inquit sapiens, aver- *Eccli. 28. v.*
sionem, & odium fovere erga proximum *3. Eccl.*
tuum potes, cum iram DEI placare conaris?
Hoc sanè non est medium, DEUM sibi red-
dendi propitium; qui veniam ab eo petere
& sperare audes, dum eam fratri tuo
negas?

*Statue fortiter te impendere superandæ huic
animi commotioni, quæ tam molestos habet esse-
ctus, si sentias eam tibi dominari: permissum tibi
non est irasci, nisi tibi met ipsi, & peccato.*

Homo homini reservat iram, & à DEO
quærit medelam. *Eccli 28. 3.*

Ira fieri hominis est; & iram non perficere
Christiani. *Hieron.*

DIES XIX.

De Invidia.

I.

INvidia est dolor de prosperitate alterius;
superbiæ effectus, & charitatis ruina.
Quanta stultitia, ex alterius felicitate sibi
met ipsi infelicitatem machinari? hoc est
bonum in malum, & optimos cibos in ve-
nenum convertere. Dum de aliorum
bonis, & virtutibus gaudeo, earundem

Januarius. particeps fio, Arque ex illis, dum ipsi laborant, præter gaudium etiam meritum, & non rarò majus, quàm ipsi, sine ullo labore obtineo, idcirco, quòd hujus gaudij unica origo sit charitas. Beatus cæli incolæ certo modo non tantùm sua, sed & reliquorum omnium beatitate felix est; quòd eorum ut suam & reputet, & læteretur. Hoc ipsum mihi licet, si volo. Miser profectò esse mereor, si tantam felicitatem sumptu tam modico comparare mihi recuso. Ex adverso, dum ob bona aliorum me affligo, infelix fio ex illis ipsis rebus, quæ illos felices reddunt. Funestum sanè, at justum invidiae supplicium.

II. Alia vitia non nisi virtutem sibi oppositam impugnant. Invidia omnes penitus aggreditur. Invidus in Spiritum sanctum peccat: Vellet enim inhibere fluxum gratiarum, quas Spiritus iste divinus in alios diffundit: sed ipse solus eis se privat. Graviter fert, quòd Deus bonus sit, quòdque toti mundo benefaciat; at non impedit, quòd minùs Deus sit bonus, præterquam ipsi. Voluptas, quæ in alijs peccatis invenitur, aliquam admittere excusationem videtur quâ eorum perversitas minuat. Sed invidus nec voluptate, nec utilitate fruitur. Artem invenit solas merendi spinas,

nas, ubi alij non nisi flores colligunt. **To-** Januarius.
tus fructus, quem é sua percipit invidia,
amarities est & molestia, digni tali arbore
fructus. Omnia in venenum vertit, se,
ut ita dicam, non nisi felle pascit. Bonum
aliorum eum infelicem reddit ob dolorem,
quem ex illo concipit ; & eorum malum
eum sceleratum facit, ob malignum gau-
dium, quod inde percipit. Invidus sui ipsius
tortor est, ipsumet ejus peccatum ei in pæ-
nam vertitur, nec impunitum esse potest.
Et licet DEUS ipsi parceret, ipsemet se punit
satis.

III. Peccatum, & lapsus rebellium An-
gelorum partus erat invidiæ. Hi ferre non
potuere, quod DEUS homo factus, huma-
nam naturam honore, quo se digniores cre-
debant, afficeret, atque, uti invidia eos olim
ad scelus impulit, ita etiamnum hodie acer-
bissimum eisdem supplicium parit. Sine ex-
trema sua invidia videre non possunt, sedes
suas occupari ab hominibus, quos ipsi tan-
topere aspernabantur; & propter ea non mi-
nus felicitate Sanctorum, quam proprijs
supplicijs cruciantur. Post Ejectionem Adæ
è Paradiso terrestri invidia omnium prima
hominem ad scelus pellexit, dum Cainum
homicidam reddidit, eumque primum ex
hominibus æternis supplicijs addixit. Saul

Plus tor-
quentur cæ-
lo, quàm in-
ferno Cry-
sof.

D 5

Rex

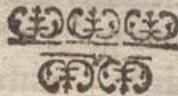
Januarius.

Rex tanta virtute, & felicitate conspicuus, DEO, & hominibus tam charus, ut primum invidiæ dedit locum, sceleratus, & infelix evadit, & ubi furiosi instar vixit, denique ut desperatus obit. Invidia Phariseorum in Christum, eum persecuta est in vita, eundem ad mortem condemnavit, nec extingui omni ejus sanguine potuit. Imò sanguis iste, qui cunctis alijs salutem attulit, miseris ipsis sempiternas pœnas accersijt. Invidus se ipsum è Christianorum societate excludit, quia se non jungit felici bonorum commercio, quod charitas inter fideles omnes instituit, unde etiam meritis Sanctorum se privat. Quam horrenda pœna!

Examina te ipsum, ut cognoscas, an tædia tibi usitata non sint effectus invidiæ tuæ. Stude acquirendæ humilitati & charitati, quæ huic vitio adversantur.

Væ illis, quia in ira Cain abiêrunt. *Iud. Epist. v. 11.*

Justius invidiâ nihil est, quæ ipsum auctorem rodit, discruciatque. *Hieron.*

DIES

Januarius.

DIES. XX.

De Vindictæ desiderio, & iniuriarum oblivione.

I.

Nihil animis hominum magis insitum, atque innatum est, quam se vindicare velle, ubi fuere offensi; hancque ob causam nihil est, difficilius, quam injuriam condonare, inimicum amare: etsi his nihil magis necessarium sit. Præter solum DEUM nemo est, qui hoc præceptum injungere nobis queat, nec ullus est, nisi verus Christianus, qui id observare velit. Christus, ut DEUS loquitur, cum tibi ait: *Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros; benefacite his, qui oderunt vos.* Et nos luculento argumento ei demonstramus, eum à nobis ut DEUM agnosci, si in rem difficili pareamus. *Ego autem dico vobis.* Quasi diceret: scio, mundum, consuetudinem, vestra præjudicia, animorum vestrorum motiones, rationem vestram vobis suggerere, id non faciendum, at ego vobis contrarium dico: *Cuinam credere, cuinam obedire vos oportet?*

Matt. 5.
v. 44.

II. Ego

Januarius.

II. Ego sum, qui hoc vobis præcipio, inquit Christus. Vox Ego graves in se rationes comprehendit, potentia nobis incitamenta suppeditat. Ego sum DEUS vester, qui omnia vobis mandare possum, & cui vos in omnibus morem gerere debetis. Ego sum, qui vindictam mihi reservavi, quam vobis arrogare non potestis, nisi jus meum usurpare velitis. Ego injurias vobis illatas ulciscar, nisi vos eas ulți fueritis. Ego, qui misericordiam vobis non exhibebo, nisi eam fratribus vestris exhibeatis. Ego, qui tam graves offensas vobis remisi; & à vobis non exigo, nisi, ut illis adeò leves remittatis. ànne vobis, queis, cum decem millia talentorum deberetis ea condonavi, difficile accidat, centum denariolos fratri vestro condonare, dum ego id à vobis exigo? Ego, qui illo ipso tempore, cum præcepto meo vos ad condonandum obstringo, proprio etiam exemplo ad hoc præstandum animo, & gratia mea adjuvo. Ego, qui felicitatem æternam vobis promitto, si ignoscatis; qui infelicitatem æternam vobis minitor, si id non faciatis. ànne cor adeò durum invenire est, quod omnibus hisce rationibus non moveatur? ànne fieri potest, ut id, quantumvis frigidum

dum sit, tot ignitis carbonibus non in- Januarius.
flammeretur?

III. Nihil magis DEI, veluti primæ
veritaris, autoritatem in hominis intel-
lectum demonstrat, quàm, dum eum per
fidem eò adigit, ut adversus omnia sua
præjudicia sententiam ferat, & veritates,
quæ ipsi incomprehensibiles videntur,
credat. Nihil adeò imperium DEI, ve-
luti primæ legis manifestat, quàm dum
eum compellit, ut genio suo adversetur,
id quod amabile non est, imò etiam odio
videretur dignum, videlicet inimicum suum,
amet. DEUS hoc dixit: idcirco credendum,
etsi sensus & ratio sua contrarium asserant.
DEUS id præcipit, itaque faciendum, li-
cèt cor suum, & omnes animi tui affectus
ei se opponant. Captivitas, ut ita di-
cam, rationis cultus est perfectissimus,
sacrificium acceptrissimum, quod homo
offerre DEO ut primæ veritati possit. In-
juriarum condonatio Cultus est perfectif-
simus, & sacrificium gratissimum, quod
homo DEO ut primæ legi immolare possit:
qui omnia alia sacrificia, si hoc defuerit,
aversatur, & rejicit, *Vade prius reconci-
liari fratri tuo.* Fuge, inquit, Altare
meum, abrumpe sacrificium, nec accede
prius, quàm cum inimico tuo redieris in
gra-

*Carbones, ig-
nis congeres
super caput
ejus Rom.
12. v, 29.*

Januarius. gratiam. Si hoc sacrificium magno tibi constet, cogita, te Deo id facere, & quidem tali Deo, qui se pro te immolavit. Et quanto id ei non stetit?

Si repugnantiam senseris, injuriam aliquam condonandi opponente se animi tui commotione, vel ipsa etiam ratione, ejus DEI auctoritatem oppone. Qui pro divina sua potestate id jubet, & ego non obediam? non faciam pro DEO, quod pro Rege aliquo facerem, qui, sicut ego, homo est?

Ne dicas reddam malum; expecta Dominum, & liberabit te. *Prov. 20. v. 22.*

Vicem injuriæ reddere, humana ultio est; inimicos etiam diligere, vindicta Cælestis est. *Paulin.*

DIES XXI.

De Respectu hominum.

I.

A Magnatibus stare honori nobis ducimus; sed à Deo stare non honori, sed dedecori potius nobis vertimus. anne igitur vile quid & probrosum invenitur in persona Hominis DEI? anne aliquid in eo invenitur, propter quod nos pudeat ei addictos esse? mundi sectatores non erubescunt palam profiteri, se mundo affici, & quidem mundo reprobo à Deo;

&

& Christiani palam testari erubescant, se Januarius, Christo adhærere? mundi amatorem non pudet, impudicum, vindictæ cupidum, impium esse; & nos pudeat esse pietati addictos? quid? liberioris vitæ homines quotidie à turpissimis actionibus inanis gloriæ ansam arripiunt; & Christiani actiones non gloriosas minùs, quàm sanctas pudoris argumenta sibi credant fore. Heu! quoties gloriatus es, te in locis vel infamibus, vel suspectis fuisse. & difficile tibi accidat, in æde sacro recessui, destinata, vel ad pedes altarium, vel ad pœnitentiæ tribunal prostratum te videri? hæc non est animi demissio, sed respectus hominum, & ignavia.

II. Respectus hominum nunquam cohibere te potuit, cum de satiandis tuis cupiditatibus ageretur; quæ igitur fit, ut is tanta in te vi polleat, ubi de munere tuo ritè obeundo agitur. Hominum iudicia, & sermones facillimè contemnere potuisti. in certis occasionibus, in quibus ad sectandas tuas oblectationes, salutem & honorem tuum in discrimen coniecisti: & id non facies, ubi agitur de obtinenda animæ tuæ salute & gloria æterna promerenda? si bene agis, inquit, si mores tuos corrigis, si virtutem magno ample-

Januarius. plecteris animo, mundi eris fabula
at hæc dicta contemne. Nam, quid de-
nique mundus est? Cæcus est, insanus
est, juratus Christi hostis est. Et quid?
an discipulus Christi jurati sui inimici am-
plecti leges debet? Visne cæcum, & in-
sanum tibi viæ ducem eligere? tu, qui tam
sapiens & perspicax haberi desideras? Si
cæcus cæco ducatum præstat, inquit servator,
quò devenient, nisi ad præcipitium? quo-
ties eò te mundus duxit?

III. Si hoc opus bonum facio, si vitæ
rationem modestiorem, magisque emen-
datam auspico, si paulò magis homini-
bus me subduco, mundus mihi illudet,
meaque improbabit: si verò hoc non fa-
cio, improbabit DEUS, & forsan me
reprobabit, utrum magis optandum, pro-
bari à DEO, an verò hominibus? utrum
plustimendum, reprobari à DEO, an ab
hominibus? si hominibus non probor,
plus non requiritur, quàm eorum judicia
contemnere. Et tum plus mali afferre
mihi non possunt. At si DEO non probor,
si ab ipso condemnor; actum est de me.
Et quis est hujus reprobationis terminus,
nisi infelicitas æterna? Et nihilominus
metuo, ne hominibus displiceam; & non
metuo, ne à DEO reprober. Quæ cæci-
tas!

tas! quæ stulticia? aquæ guttam formi- Januarius
do, &, ut ei me subtraham, in forna-
cem ardentem me conjicio.

*Statue contemnere iudicium hominum, quod
tibi nec bonum nec malum creare potest; sed ti-
me iudicium DEI, cujus erit de æterna tua feli-
citate vel infelicitate decidere.*

Qui me serubuerit, & meos sermones:
hunc filius hominis erubescet, cum vene-
rit in Majestate sua. *Luc. 9. v. 26.*

Times prorsus, ne offendas majorem;
& non times, ne offendas DEUM. *Aug.*

DIES XXII.

De Tepore in cultu Divino.

I.

UTinam frigidus esses, aut calidus, inquit
DEUS Episcopo Laadiceæ; sed quia tepidus *Apoc. 3. 15.*
es, & nec frigidus, nec calidus, incipiam te
evomere ex ore meo. Status teporis valdè
miser sit necesse est, quòd videatur opta-
bilem reddere statum illum maligno fri-
gore infamem. Magis opratur, vel cer-
te minùs timetur hostis apertus, quàm
amicus vel infidus, vel suspectus. Et iste
est character hominis tepidi erga DEUM.
Hæc dispositio tantò funestior est, quia

E

facit

Januarius. facit, ut homo sit, ut ita loquar, oneri cordi IESU, quod non allevatur, nisi eum evomendo. Eheu! si è corde IESU eiectioni, exclusique sumus, quò fugiemus? Nullus amplius nobis locus præter infernum superest. Equidem è Cælesti Paradiso, quàm è corde IESU expelli mallet. Hoc enim corde si excludimur, amoris ejus partem amplius non habemus; si partem amoris ejus non habemus, quoniam sumus, nisi reprobari?

II. *Maledictus*, inquit spiritus sanctus, *qui facit opus DEI negligenter.* à DEO maledictum esse, quàm horrenda poena? quàm horrendum igitur sit oportet, quod illam meretur? Ea proficiscitur à DEO justo: & sic gravior non est, quàm ipsum peccatum: imò prodit à DEO misericorde; igitur minor esse debet malò, quod per eam punitur: ac proinde grande malum sit necesse est, opus DEI facere negligenter. Et sanè gravius subinde malum est actionem bonam languidè facere, quàm de se malam facere. Non rarò is, qui malum facit, subobscurè tantum cognoscit Deum, quem offendit, nec de eo cogitat, eaque de re minùs reus est: vel penitus non cognoscit malum, quod facit, & tunc fieri potest, ut illius reus non

non sit. Is verò, qui facit opus DEI, Januarius.
 cognoscit DEUM, & plerumque de eo
 cogitat, eumque despiciatui habet; hoc est,
 irreverentiam DEO exhibet ea ipsa actio-
 ne, quæ ad DEUM honorandum institu-
 ta est. Videtur sua agendi ratione dicere,
 Dominum, cui servit, vel mercedem,
 quæ sibi promittitur, haud mereri, ut tan-
 tum in se laboris suscipiat. Aliquoties mi-
 nus DEUM offendimus, minusque ei dis-
 plicemus, cum ei non servimus, quàm,
 cum ei ignaviter servimus.

III. Homo, quia gravia scelera non com-
 mittit, peccatorem se esse non credit, & id-
 circo arbitratur, se ad pœnitentiam agen-
 dam non obligari. Interea Christus ipse
 significat Episcopo Ephesino, etiam, cum
 eum pluribus laudat, ipsum, postquam à
 primo fervore non nihil remisit, pœniten-
 tiâ indigere: *Age pœnitentiam*; ei que mi-
 natur, nisi eam ipsemet egerit, se eandem
 ei impositurum, immittendo ei pœnas,
 & afflictiones, quibus ad sanandum ejus
 teporem usus sit. An non ista Com-
 minatio etiam te contingit? An non ea tibi
 inspirare timorem, teque ad pœniten-
 tiam animare debet? Illi, qui tepidi sunt,
 non credunt, se gravium delictorum esse
 reos; quia libentius cogitant de malo, quod

Apoç. 2. 5.

Januarius.

omittunt, & de modico bono, quod agunt, quàm de malo, quod agunt, & de bono, quod negligunt, etsi id agere deberent; cùm se potiùs comparent illis, qui infra ipsos, seu magis dissoluti, & ignavi sunt, quàm illis, qui eis meliores, aut probiores, ferventiorésque sunt. Hi non minùs, quàm Pharisæus ille sibi blandiuntur, quòd tã mali non sint, ac multi alij, sibi que in virtute sua imaginaria placent; coram tribunali ipsius DEI causa Confusionis, & materia doloris eis futura est. An non hactenus hunc in modum tibi imposuisti? An non vana tua securitas, in tam ignava vivendi ratione hoc indicat?

Imaginare tibi, Dominum nostrum id ipsum tibi exprobrare, quod Episcopo Ephesi, de tua sollicitudine, teque hortari æquè ac ipsum ad penitentiam agendam. Statue inde non minùs, quàm ipse proficere.

Maledictus, qui facit opus DEI negligenter. *Ierem. 48. 10.*

Abijciamus perniciosam tepiditatem, quia DEO vomitum provocare solet. *Bern.*

DIES

DIES XXIII.

De imitatione Iesu Christi.

I.

CHRISTUS hoc dixit; itaque credendum est: Christus hoc fecit, itaque faciendum est. Ipse est Magister noster; eum igitur audire oportet. Ipse est dux noster; itaque eum sequi oportet. Ipse est Magister noster, & ipsa veritas; itaque ipsi auscultando decipi non possumus; est dux & ipsa via: itaque eum sequendo errare non possumus. anne ipsius axiomata nostrorum animi sensuum normam statuimus? anne ipsius exempla, vitæ nostræ regulam nobis proponimus? an non axiomata mundi hactenus regula fuere opinionum nostrarum? an non exempla mundi hactenus fuere regula vitæ nostræ? an hoc incicias ire possumus, quin nos decipiamus? an hoc agnoscere possumus, quin confundamur?

II. De mundo longè aliter ratiocinari convenit! mundus hoc dicit: itaque non credendum. Mundus hoc facit; itaque hoc non faciendum. Mundus Mendax est; si ei credimus, in errorem labemur.

Januarius, Mundus cæcus est; si eum sequimur, à recto tramite deflectemus. Is, inquam cæcus est; magis igitur cæcutire necesse illum, qui ejus se directioni committit. *Cæcus si cæco ducatum præstat, nonne ambo in foveam cadent?* DEUS bone! an non sæpe numero cecidi, dum malum hunc ducem secutus sum? at saltem è lapsu iterum surrexi? & quâ ratione, Domine, surgere possum sine auxilio manus tuæ adedò potentis, ac benignæ? & quis in viam rectam reducere, & in ea dirigere me potest, nisi tu Dux adedò peritus, & falli nescius?

Matt. 15.
v. 14.

III. Totus Mundus hoc facit, inquit; itaque hoc fieri oportet. Ah misera ratiocinatio! ah! mala Conclusio! hunc in modum loqui, non est loqui, ut Christianum, imò nec, ut sapientem Ethnicum decet. Quidam eorum dixit, Argumentum ferè certum esse, rem aliquam nullius esse pretij, ubi plerique eam faciunt: *Argumentum pessimi multitudo.* pars sapientium nec maxima, nec copiosissima est. Spiritus sanctus nos docet, *stultorum infinitum esse numerum.* Cur ergo eos sequamur? Christus IESUS neutiquam dixit, quod ipse sit Consuetudo; sed quod sit veritas: quantacunque autoritate nitatur consuetudo

tudo, præscribere contra veritatem nequit. Illa ergo relicta, huic adhæreamus; si tamen aberandi non est animus. Interea et si eâ incedens aberrare possis; certò tamen eâ non incedens errabis. Lata via, cum de salute agitur æterna, via vera non est via, lata est illa, quam plerique hominũ terunt, quæque nos in errorem & perditionem abducit. Christus est via; sed via angusta: Pauci sunt, qui eâ incedunt: Propterea, sicut aberrare non possumus, si eam sequimur, sic certissimè aberramus, si ab ea defle-ctimus. Potèstne dicere, te eam sequi, tu, qui à mundi torrente abripi te sinis?

Pete à Domino nostro, ut gratiã suã opem tibi ferat eã viã ambulandi, quam tibi exemplis suis stravit, & ei cum sponsa sua dicito: Trahe me Domine, & non tantùm ambulabo, sed & curram post te,

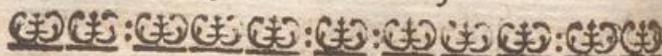
Ego sum lux mundi, qui me sequitur, non ambulabit in tenebris. *Jo. 8. v. 12.*

Noli per aliam viam velle ire, quàm per illam, qua ipse ivit Christus: dura videtur, sed ipsa est via tuta. *Aug. in Psal.*

E 4 DIES.

Januarius.

DIES XXIV.

De commodis Humilitatis.

I.

DEUS est omnia, & ego non sum, nisi pu-
rum nihil. DEUS possidet omnia, &
ego nihil habeo præter paupertatem, &
miseriam. DEUS potest omnia, & ego pos-
sum nihil, nisi peccare, meque perdere.
Ego nihil sum de me ipso; verum est; sed
per humilitatē me deprimendo, elevo me ad
DEUM, unio me DEO, & inde magnus
evado & omnia. Nihil possideo ex me
ipso, fateor: Sed per humilitatem unio me
DEO, ipseque se mihi impertit, & omnium
bonorum me participem reddit; & sic di-
tesco, omniaque possideo. Ego nihil pos-
sum à me ipso: Non inficias eo; sed humi-
litas, quā me ad DEUM elevo, divinæ Po-
tentiaē participem me facit, ut potens eva-
dam, & omnia possim; *Omnia possum in eo,*
qui me confortat. O nihilum gloriosum;
O dives paupertas! O felix impotentia!
Quam in me profert humilitas, quæ cun-
ctas necessitates meas supplet, & omnes
mihi gratias accersit.

II. Cum

Phil. 4. v. 13.

II. Cum humilitate vitia, & peccata *Januarius,*
ipsa cessant esse pernicioſa, imò & utilia
ſunt: At ſine humilitate virtutes, & bona
opera evadunt periculofa, quin & perni-
cioſa fieri poſſunt. Publicanus miſer eſt, &
magnus peccator; ſed humilis eſt, ita ut
oculos cælum verſus erigere, & ad altare
accedere vereatur; atque ob id ſanctus eva-
dit, & ipſuſmet DEI elogium meretur.
Phariſæus virtutes ſuas jaſtat, cuncta bona
opera in publicam lucem protrahit: Si
priùs juſtus erat; ubi ſuperbit, peccator eva-
dit; dùmque ſibi applaudit, à DEO cum
bonis ſuis operibus reprobat. Quanta
non eſt humilitatis potentia! é ſcelerato
ſanctum efficit. Quale non eſt venenum
ſuperbiæ! Ex juſto magnum in momento
efficit peccatorem. Humilitas ipſa vitia
elaborare, & ex ijs virtutes proferre po-
teſt. Contra verò ſuperbia virtutes ipſas
convertit in vitia.

III. DEO magnopere obſtricti ſumus,
quod ſalutem noſtram ex humilitate noſtra
pendere voluerit, & non é noſtra exalta-
tione. Non omnes aſcendere, ſéque eve-
here poſſunt; ſed nemo eſt, qui aſcendere
& deprimere ſe non poſſit. Non omnes
grandia pro DEO præſtare, nec grande quid
adejus gloriam audere poſſunt, verùm nul-

Ianuaris. Ius est, qui se deprimere non possit. Quàm multi inveniuntur, qui eminens quoddam orationis donum habere non possunt? At quis est, qui in oratione sese demittere, & hac ratione multùm præstare non possit, etsi in oratione nihil præstare videatur. Non semper possum omnia bona, quæ volo agere, sed proficuum mihi reddere possum impænitentiam meam, & ob eandem coram DEO submissè me gerendo, bonum illud, quod non ago, supplere. Non possum semper orare, semper jejunare, semper plorare; sed humiliare me semper possum. O humilitas! via brevis, facilis, secura tamen, modico sumptu ad magnam sanctitatem pertingendi. Qui igitur fit, ut via hac ambulare non velim?

Quandoquidem humilitas via brevis est, atuta ad sanctitatem perveniendi, statue eam ingredi, & pete à DEO, cum ipsemet in ea præcesserit, ut tibi gratias impertiatur, queis opus tibi est ad ipsum sequendum.

Excelsus in excelso, & in sancto habitans, & cum contrito & humili spiritu. *Isa. 57. v. 15.*

Justior apud DEUM ille accusator iniquitatis suæ, quàm iste justitiæ prædicator. Ille se laudando se accusavit; hic accusando defendit. *Paulin.*

DIES

DIES XXV.

De Patientia in adversis.

I.

Consideratio inferni ingens ad patientiam stimulus peccatori in maximis ejus malis esse debet. An conqueri de malo possumus, quantumvis magno, si cogitamus, nos infernum fuisse promeritos, malum videlicet æternum, malum quoddam infinitum? Quodvis malum leve videri debet homini, qui infernum est meritus. Subroga tibi damnatum aliquem, tu, qui in rebus adversis murmuras; is se felicem reputabit. Conditio tua Paradisus ei videbitur. Status iste infernus esse tibi videtur idcirco, quòd non satis comprehendas, quid infernus sit, vel, quòd non satis cogites, te eum promeritum esse. Conditio tua alia non est, quàm foret illa istius miseri: què ergo fieri dicam, ut opinionones vestræ tantopere inter se discrepent? Nisi quia non ut ille, ex pertus es inferni supplicia, vel quia non considerasti, licèt ea toties fueris meritus. Nihil asperum videtur homini, qui inferni pœnas meritus, easque meditarus est.

II. Con-

Januarius.

II. Consideratio montis Calvariae magnum patientiæ incitamentum esse debet Christiano. Afflictiones tuas afflictionibus Christi compara, tum queri te pudebit. Ille non conqueritur, dum cogitat, se pro te Crucuari: & tu conqueri audeas, si cogites, te cum ipso, & pro ipso pati? Ille patitur innocens, nec tamen queritur: Illius mala sunt grandia, sunt ferè innumera, sunt sine levamento, & non conqueritur: mala tua sunt levia, si ea malis ipsius componas, & modica. DEUS curam ea dulcia reddendi in se suscipit; & tu semper ingemiscis. Ille invitatur, ut de cruce descendat: & hoc facere penes ipsum solum est: jam enim plus egit, ac passus est, quàm ad te redimendum erat necessarium; & nihilo minus in cruce manet, in eaque mori cupit. DEUS te cruce affixit, & vult, ut in ea dures, nec de salute tua securus esse poteris, nisi cum Christo eidem affixus perseveraveris; & tamen ab ea vis descendere; atque ad hoc faciendum omnem conatum adhibes. Quanta ignavia!

III. Consideratio Cæli haud mediocriter ad patientiam animare debet justum, cum is affligitur. Aspice cælum, dicebat Machabæorum mater cujdam filiorum suorum

rum: atque hic aspectus omnes pœnas tuas
 suaves tibi reddet. *Momentaneum hoc &*
leve tribulationis nostræ, inquit S. Paulus,
 cuius hodie Conversionem colimus, *supra*
modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus c-
peratur in nobis. Si calamitates tuæ adhuc
 essent majores, Consideratio tamen æter-
 næ felicitatis, quæ earum terminus est,
 eas tibi ut modicas proponeret. Ut pri-
 mùm Divus Paulus ad bonam frugem con-
 versus est, DEUS ei significavit, mag-
 na ei pro nomine suo perferenda. Et sanè
 verbis steterit; nam ut idem Apostolus te-
 statur, ærumnas suas aliquoties fuisse tan-
 tas, ut eisdem succubiturus vidererur. *Su-*
pra modum gravati sumus. Verùm tamen ni-
 hil eum impedit, quin asserat: *Non sunt*
condignæ Passiones hujus temporis ad futuram
gloriam, quæ revelabitur in nobis. Et hoc
 exclamare eum cogebat. *Superabundo gau-*
dio in omni tribulatione nostr. Imò sancti
 Martyres illo ipso tempore, quo crudelif-
 simè discruciabantur, adeò intenti erant
 coronis, quas exspectabant, ut suppli-
 cia, quibus torquebantur, vix persentif-
 cerent. Quis tam ignavum, patientiæ
 tam expertem in doloribus tuis te reddidit?
 hoc videlicet, quòd immemor sis, termi-

lanuarius.
 Peto, nato,
 ut aspicias
 ad calum 2.
 Machab. 7.
 v. 23.

2. Cor. I.
 v. 8.

Rom. 8. v. 18.

vident. coro-
 nas, vulnera
 non vident
 Tertull.

Januarius. num, ad quem illi te perducent, Beatorum esse sedem.

Assuesce, frequenter considerare infernum, Calvarie montem, & cæli gaudia, ubi in medijs ærumnis animum tuum frangi senseris. Hæc sola consideratio, roborare & animare te poterit.

Non sunt condignæ passionis hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. *Rom. 8. v. 18.*

Nil lentis Crus in nervo, dum animus est in cælo. *Tertull.*

DIES XXVI.

De fervore in Cultu Divino.

I.

CUr remittis in obsequio DEI? cur ei minore cum fervore hodie servis, quàm heri faciebas? anne DEUS minùs grandis, minùs bonus, minùs amabilis est hodie, quàm heri? an minùs Creator tuus, primum principium tuum, ultimus finis tuus est? anne Christus minùs est Redemptor, & servator tuus? IESUS Christus, inquit Apostolus, idem est hodie, qui erat heri. An non eadem ratione ad ipsum pertines? an non eodem modo ab ipso pendes? an non eodem modo, totus ip-

*IESUS Christi
heri &
hodie Hebra
13. v. 1.*

ipsius esse teneris? an non eadem præmia tibi speranda, si ferventer ei servis? an non eadem pænæ tibi formidandæ sunt, si id non facis? an maledictionem suam minùs tibi minitatur, si ei negligenter servis? Cùm igitur DEUS non mutetur, sed idem sit erga te, cur tu muteris? cur idem erga ipsum non manes? Hoc Domine, aliud esse non potest, quàm effectus imbecillitatis meæ, & inconstantiae mihi ingenitæ. Quis imbecillitatem roborare, quis inconstantiam meam firmare potest, nisi tu?

II. Cur à fervore remittis, varijs rationibus ad eum etiam augendum stimulantibus? quò magis ætate crescis, eò magis DEI beneficia crescunt, & quod consequens est, grata beneficiorum memoria & fervor tuus crescere magis deberet. Si tantopere DEO obstrictus es, quòd vitam tibi semel dederit, quantum ei non debes, quòd vitam toties tibi concesserit, quot numerare potes momenta, quæis eam tibi conservat? non est ullum vitæ tuæ punctum, quod pluribus Beneficijs non sit insignitum, nec ullum, in quo gratias tibi non congeminet. An igitur vel unicum esse convenit, in quo fervorem tuum non gemines? & nihilominus hic repesce-
re

Ianuarius.

Januarius. re indies incipit. Si rationem in eas omnium bonorum, quibus te cumulat, omnium malorum, quibus te liberat, omnium periculorum, à quibus te defendit, fatebere, te debitorem esse solvendo imparrem. Quis ergo fit, ut nondum de debito expungendo, sed nec de ulla amica compositione cogites? quis fit, ut torpeas, quasi DEO nihil amplius deberes, aut certe non coneris solvere, quod potes, si non totum, quod debes.

III. Cur à fervore remittis? quò magis ætate proveheris, eò magis ad mortem accedis; quò diutiùs vixisti, eò minùs vivendi tempus tibi superest; cum properare ad terminum tuum debeas, qui æternitas est, in via nugis occuparis; pauci exinde Dies, & longum tibi iter faciendum superest. Cur igitur passus tuos non duplicas? An non hoc est periculo te exponere, ne obruaris à nocte, quâ nemini iter prosequi conceditur, nisi aberrare, & perire velit; forsàn tibi vivere diutiùs non licebit; forsàn brevì rationem redditurus es; sed qualem rationem? sed cujnam judici? nihilominus te non paras rationis reddendæ non incurius modò; sed & immemor? quænam hæc agendj ratio? quò propiùs ad centrum & terminum accedunt

Ambulate, dum lucem habetis, ut non vos tenebra comprehendant. Jo. 12. v. 35. nox venit, quando nemo potest operari lo 9.

v. 4.

cor-

corpora, eò magis accelerant motus suos. **Ianuarius**
En! brevì morieris, brevì in vitæ tuæ eris
termino: & langues, & moraris? Tem-
pus breve est: itaque modicum, quod no-
bis ex eo restat, utiliter collocemus. Ni-
si hoc fecerimus, à nobis auferetur, Quan-
tum hoc infortunium!

*Conemur quotidie fervorem nostrum renova-
re, & sine intermissione cum Propheta dicamus:
Dixi, nunc cæpi: quia novas hodie causas ha-
beo, DEO serviendi.*

Spiritu ferventes, Domino servientes.
Rom. 12. v. 11.

Qui non proficit, remansit in via. *Aug.*

DIES XXVII.

De pietate erga Beatissimam
Virginem.

I.

IESUS & MARIA tam arctè inter se uniti
sunt, ut separari non possint. Ama-
ri, & honorari filius nequit, quin simul
honoretur, & ametur Mater. Omne me-
ritum, & gloria matris provenit ab eius
filio; & omnis honor, qui matri habetur,
in filium redit. Pietas, quæ MARIÆ
exhibetur, cor non dividit; sed è contra-

E

ria

Januarius.

rio illud arctius Christo conjungit. Fiducia, quâ ferimur in protectionem B. Virginis, non imminuit illam, quâ ferri debemus in ejus filium; sed potius auget, eamque justjorem, efficaciorémque reddit. MARIA tantum habet potestatis, quantum Bonitatis IESUS erga ipsam habet; ipsa verò tantum Bonitatis habet erga me, quantum fiducia ego in ipsam habeo. Quousque igitur extendere non possum affectus confidentiæ meæ? Cùm ea bona, & generosa sit, poteritne non amare hominem, qui ei servit, eamque amat? poteritne IESUS, qui MARIAM infinitè amat, illos odisse, quos ipsa amat? potestne is hominem perdere, cuj ipsa salutem æternam cupit? quid? permittetne, ut cor, quod amore in MARIAM ardet, inferni flammis ardeat? potestne hoc cogitare, quin de Bonitate IESU in MARIAM, & de bonitate Mariæ in servos suos dubitemus?

II. Quantumcunque sceleratus ego sim, de misericordia DEI nunquam desperabo, si misericordiæ Mater à me steterit. Misericordiam Matris opponam Iustitiæ filij. Poteruntne inter se dissentire? an non preces MARIÆ plus habebunt efficaciam ad eum mitigandum, quàm peccata mea ad eum irritandum? salutem

meam

meam in tuto positam iudicabo, ubi ea in [ianuarius]
manibus erit MARIÆ: si hæc illius ratio-
nem non haberet; tum id accideret vel
defectu potentiæ apud filium, vel defectu
bonæ erga me voluntatis. De neutro du-
bitari potest, quin & filio, & matri fiat in-
juria. An verò potestas apud filium suum
deesse potest ei, cui filius omnipotentiam
suam certo modo communicavit, ut S.
Bonaventura ait: quæ potest omnia per
filium suum; quæ potest omnia cum filio
suo; & quæ potest omnia apud filium
suum; an is, qui hominibus præcepit, ut
patrem, Matrémque suam honorarent, le-
gem hanc violabit? an verò eam observa-
ret, si Matris suæ deprecationes contem-
neret? an is, qui potûs aquæ rationem
habet, deesse poterit officio suo erga illam
matrem, cui debet omnia, quæ habet ut
homo? an verò ei non deesset, si ipsi ne-
garet gratias, quas ab eo pro servis suis pe-
tit? Potestates MARIÆ metiri debemus
è dignitate Matris Domini, ad quam evecta
est, è bonitate filij erga ipsam; è magni-
tudine obligationum, quibus ipsi obstri-
ctus est, è dignitate Mediatrix hominum,
quâ ipsam honorat. Et si res ita se habet,
quousque non ascendit MARIÆ potestas?
& quousque confidentia nostra ascendere
non debet? F 2 III. Quem

Ianuarius.

*Nec facultas
illi deest, nec
voluntas.
Bern.*

III. Quemadmodum verò **MARIÆ** potestas non deficit, sic nec voluntas deficit. Mater nostra est: ubi enim **DEI** Mater effecta est, hominum quoque esse cœpit. **IESUS** **MARIAM** Ioanni matrem constituens annon etiam fidelium omnium voluit esse Parentem? ex illo tempore **MARIÆ** sumus filij adoptivi. Potestne Mater, quid dico Mater? poteritne matrum omnium optima benignitate erga filios suos carere? Nos sumus, haud nego, filij miseri; at, dum miseriæ nostræ miserationem eius augent, augent etiam intimum in ea amoris affectum; quia Mater est Misericordiæ, & peccatorum asylum. An ea ullum unquam repulit? si vel unicus inveniatur, inquit Bernardus, haud molestè feram, si **MARIAM** nec honoret, nec invocet. Sed ubi talis inveniatur? si verò maximos peccatores non reijcit, an fideles servos suos reijciet? Ah! quantus hic confidentiæ stimulus? **MARIA** est Mater **DEI**, est Mater mea, omni apud filium suum potestate pollet, habet omnem, quæ excogitari potest, erga me bonitatem. Si ergo ei serviam, si omnem in ea confidentiam meam reponam, an de salute mea mihi desperandum? an non ea potius certò speranda?

Sta

Statuamus magnam devotionem, magnam
Confidentiam erga B: V: protectionem habere;
sed & conemur eam vobis demereri ardente Zelo
erga omnia, quæ ad ipsius cultum spectant, ma-
ximè verò per insignem fidelitatem erga ejus
filium.

Qui me invenerit, inveniet vitam, & hau-
riet salutem à Domino Prov. 8. v. 35.

Totum nos habere voluit per MA-
RIAM, qui & ipsum filium nos habere
voluit per MARIAM. Bern.

DIES. XXVIII.

De amore Christi.

*Amare Christum debemus, quia similis
nobis factus est.*

I.

AMor aut similes invenit, aut facit. Ve-
rùm similitudo etiam parit amorem.
Eadem ratio, quæ nos impellit ad nos
amandos, etiam nos impellit ad amandos
illos, qui similitudinem nobiscum habent.
Christus, cum vellet amorem nostrum quo-
cunque demum pretio mereri, voluit se
perfectè similem nobis reddere. Si Sym-
pathia, & similitudo, quæ nobis cum homi-

*In similitu-
dinem homi-
num factus
Philip. 2. v.*

F 3

ne

7.

Januarius.

ne aliquo est, fortuita licet, nulloque empta labore, quæque non inutilis modo, Sed non raro etiam funesta nobis fit, tantam potestatem habet ad cor nostrum rapiendum, ad amorem nostrum sibi reconciliandum, quanta vi in corda nostra pollere non debet similitudo, quam Christus habere nobiscum voluit, & quæ effectus est Electionis æternæ, sapientiæ, & bonitatis infinitæ? Si hominem amas, inquit S. Thomas, quia homo est, sicut tu, quomodo amabis DEUM, qui homo factus non est, nisi amore tui?

II. Similitudo, quam tecum habet creatura aliqua, quæ aliquoties vix non fascinat, nihilo illi stetit. At quanti non stetit Christo illa, quam nobiscum in humanitatis Assumptione habere voluit? DEUS nos creaverat ad imaginem suam; & hoc ei modico steterat: Verbum unum satis erat; verum ut se nobis similem reddat, quanto id non stat labore? Ad reddendum hominem similem tibi, mi DEUS, plus non requirebatur, quam aliquid ei de perfectionibus tuis communicare; atque hoc bonitate tua dignum erat. Tu eum elevabas, quin te demitteres: Sed ut te similem redderes homini, & homini peccatori, & misero, quanto tibi pretio stare non debebat? Necessarium erat, ut tua te
ma-

majestate & gloria, tua, potentia; tua, felici- Januarius,
tate, & quodammodo te ipso spoliare. Et
nihilominus id facis; tui ipsius oblivisceris,
ut mei nimirum recorderis. Dissimilem
te tibi ipsi reddis, ut te efficias similem
mihi. Difficile tamen id tibi non accidit,
quia me de amore meo tibi conciliando
agitur: Et quantillo staret mihi, eum tibi
dare? vel potius, quanto mihi non consta-
bit, eum si nego? Et tamen difficile mihi
accidit, eundem tibi dare.

III. Similitudo, quam alius homo me-
cum habet, semper mihi prorsus inutilis est,
imò sæpè funestissima, quia amor, ad quem
illa me impellit, non rarò sceleratum me
reddit, & quod inde sequitur, infelicem;
& nihilominus me fascinat! Contra simi-
litudinem, quam Christus mecum habere vo-
luit, cor meum non movet, licet ea tantum
mihi commodi asserat: Dum enim similem
se reddit homini peccatori & infelici, ideo
facit, ut hominem similem DEO infinitè
felici reddat: Si bonis suis se spoliat, id
facit, ut nos divites efficiat: Si ad nos usque
descendit, fit hoc, ut nos ad se usque evehat.
Si naturam assumit humanam, cum omni-
bus suis miserijs, fit hoc, ut nobis commu-
nicet naturam divinam cum omnibus suis
privilegijs. Si ad promerenda vel animo

Januarius.

grato agnoscenda omnia hæc bona, quæ mihi attulisti, mi Servator, per hanc similitudinem, bona, gloriam & vitam meam, tibi consecrarem, an nimium offerrem? Et tu à me nil aliud petis, nisi, ut amem te. Atque in signum grati animi pro beneficio, quo mei similis esse voluisti, vicissim tui similis evadere laborem; cum omnis mea felicitas in hac similitudine & hæc in amore sit posita.

Pete à Christo Domino, ut idem amor, qui ipsum coëgit, similem se tibi reddere, etiam ipsum impellat ad concedendas tibi gratias necessarias, quibus te similem ipsi reddat.

In similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. *Philip. 2. v. 7.*

Non enim se ita humiliâsser, nisi nos esset exaltaturus. *Chrysof.*

DIES XXIX.

De Præcepto amandi Deum.

I.

DEUS nobis præcipit, ut se amemus; quanta Bonitas? Multum fuisset, si amari se passus fuisset: Verùm id nobis præcipere, an non est se deprimere? Majestas Regum tantum venerationis nobis impri-

Imprimit, ut vix eos amare, multò minùs ^{Januarius.} nostrum in eos amorem declarare audeamus : At DEO Majestas sua non adeò cordi est. Insignis aulico cuidam obtingeret gratia, si rex ei diceret : Volo, ut me ames : Et quanta nobis fit gratia, quòd DEUS nobis etiam præcipere amorem erga se velit, sibi que honori ducat, si eum à nobis sæpiùs declarari audiat ? Quin imò, an non dedecori nobis est, & quodam modo etiam ipsi, quòd præceptum nobis injunxerit, se amandi ? Quid, cùm DEUS adeò amabilis sit, an necessarium erat amorem, ut nobis mandaret, & nobis, qui tot eum amandi causas habemus, etiam præcepto opus erat, quò ad eum amandum obligaremur ? Si posses, Domine, mihi mandare ut te non amarem, possémne tibi morem gerere ?

II. Et verò quid admirandum magis, aut quòd DEUS licèt infinitè beatus, sibi que sufficiens tam sollicitè tamen sui nobis amorè præcipiat, quasi absque eo de sua felicitate actum foret, aut, quàm, etsi omnipotens sit, omnésque intendat vires, quò nostrum sibi amorè conciliet, tum frequenter tamen sua & præcepta, & conatus irritos deprehendat. Fateri planè necesse est, nullà humani intellectùs acie capi posse sive ardentissima summi Numinis desideria,

Januarius.

quibus à nobis amorem sibi adeò inutilem concupiscit: Sive humani cordis duritiem, ac pervicacem resistantiam, quâ hæc desideria, è quorum expletione unicum & summum promanaret ipsi bonum, non stultè magis, quàm impiè repellit. Domine, ut ingratiſſimus simul, ac perduellis homo, meritas suæ duritiæ luat pænas, aliâ re non opus est, quàm ut in eadem hæere eundem finas. Hoc erit suppliciorum justissimum juxta, ac terribilissimum.

III. Præcipis mihi, Domine, ut amem te, dicebat S. Augustinus; & si te non amo, maxima mihi mala comminaris. estne gravius malum, quàm te non amare? Domine, si me terrere cupis; non minare mihi inferorum ignes, sed minitare mihi, te nunquam concessurum, ut amoris tui ignibus ardeam. Hæc comminatio terribilior mihi erit, quàm illa inferni; nam, ut ait S. Franciscus Salesius, vir ille admirabilis, qui amore in DEUM tam puro flagrabat: infernus, cum tui amore, si is ibi inveniri posset, verus Paradisus esset; & certè solatio mihi foret, si viderem, nullum amplius inveniri locum, in quo non amaris; & cælum absque tuo amore, si amor inde pel- li posset, verus infernus evaderet. Domine, cum hoc mihi præceptum dederis, da
mihi

mihî gratias ad id implendum necessarias. **Januarius**
Nam sine te possum te quidem offendere,
tibi que displicere; verum sine te nec te ama-
re, nec placere tibi possum.

*Convertete te ad S. Franciscum Salesium, cu-
jus hodie festa dies colitur, ut per ejus intercessio-
nem obtineas saltem modicum quid ardentis hujus
in DEUM amoris, quo ipse flagravit. Liber de
amore DEI ab eodem compositus non tantum po-
tentes tibi rationes suppeditabit, eò pertingendi,
sed etiam ipsius exemplum haud paulò potentius
erit incitamentum ad DEUM amandum.*

Diliges Dominum DEUM tuum ex toto
corde tuo. Hoc est maximum, & primum
mandatum. *Matth. 22. v. 37.*

Jubes te diligî â me. Da, quod jubes,
& jube, quod vis. *Aug.*

DIES XXX.

De immensitate, seu Præsentiâ DEI.

I.

DEUS est ubique per suam essentiam.
Præsens est omnibus Creaturis; &
quidem magis præsens tibi & ipsis inest,
quàm lux aëri, & corpori tuo insit anima
tua. Aër sine lumine, corpus tuum sine
an-

Januarius, anima esse potest; sed nec tu, nec ulla alia Creatura sine DEO esse potest; neque earum natura subsistit, quàm per unionem, quam cum natura DEI habent. Natura Divina fulcrum, & quodammodo basis est omnium naturarum; quæ in nihili tenebras relaberentur, si hoc eis fulcrum subraheretur. si DEUS mihi semper præsens est; an non & ego ipsi semper Præsens esse, sempèrque de eo cogitare deberem? & nihilominus ipsius obliviscor; sum in ipso, & ipse in me; & eum ignoro; aut certè vivo, quasi eum ignorarem. Uti- que adèd irreverentem me exhibeo in præsentia tam tremendæ Majestatis, adèd, parùm formidinis habeo eandem offendendi. Equidem non video DEUM; sed ipse me videt, & ego eum sentio; licèt sub aspectum neutiquam cadat: an non æquè, ac Moyses eum videre oculis fidei debeo?

*Invisibilem
tanquam
videns susti-
num Heb. 11.
v. 27.*

II. Deus est in omnibus rebus Creatis per potentiam suam, non modò, quia eas conservat, quia eis agendi potentiam tribuit; sed etiam, quia plus in ipsis agit, quàm ipsæmet. Is me illuminat unà cum sole, calefacit me cum igne, refrigerat me cum aëre, nutrit me cum cibus: recreat me cum omnibus suis Creaturis adèd

deo pulchris, & amænis: instruit me, Januarius,
dirigitque cum hoc homine tam sapiente
& perspicaci, defendit me, assistit mihi,
solatur me cum fido hoc amico, motum
tribuit meæ linguæ ad loquendum, meis
oculis ad videndum, manui meæ ad agen-
dum, animæ meæ ad operandum: si igitur
ipse mecum agit, an non ego simul cum
ipso agere, & sentire; an non omnibus ejus
consilijs me submittere debeo? quàm in-
decorum id foret, si concursu divino abu-
terer ad eum offendendum? si abuterer
venustate, quâ Deus Creaturas ornavit,
ad sensibus meis blandiendum, meumque
affectum ijs consecrandum. Si abuterer
sapore, quem Deus tibi indidit, ad in-
temperantiam meam excitandam; si con-
cessa mihi ad eum perveniendi media ad-
hiberem eum in finem, ut ab eo longiùs
recederem; an non hoc esset Deum ad ser-
viendum iniquitatibus meis cogere? Ah
Domine! subtrahe mihi potiùs concur-
sum tuum, quàm ut me mihi metipsi re-
linquas, meque in tantam improbitatem
labi permittas.

III. Deus est ubique per suam Providen-
tiam: is omnes Creaturas gubernat, ut eas
suo obsequio impendat, ut omnes earum
actiones ad se velut proximum earum fi-

rem

Januarius. nem dirigat: Is dat lumen soli, ut te illuminet; calorem igni tribuit, ut te calefaciat, saporem cibus impertit, ut te nutriat. Virtutem plantis indit, ut te sanet. Tu unicus scopus es eorum, quæ Deus extra se operatur, & profert. Si ergo DEUS cum omnibus Creaturis nihil agit, nisi pro te, tum neque te quidquam agere cum iisdem decet, nisi pro ipso. Illa tibi debent esse veluti specula, quæ divinas tibi pulchritudines ob oculos ponant: velut totidem voces, quæ te hortentur, ut divinæ Bonitatis recorderis; velut totidem Beneficia, quæ te obligent ad ipsum ammandum & grates pro illis agendas; veluti totidem media, interiorum grati animi sensum ei testificandi; quod fiet, si hæc omnia veluti sacrificia eidem immolaveris. Atque hac ratione anima pura DEUM ubique videt, DEO se in omnibus unit, adeoque in terris cælestem quemdam Paradisum invenit. Verum heu me! an non oblivionem & separationem à DEO, in qua vivo, veluti verum infernum reputare debeo?

Assuescamus DEUM contueri in omnibus Creaturis; at adhuc magis in nobismetipsis, & in corde nostro; hoc enim est illud templum, ubi in spiritu & veritate adorandus est.

o Fur-

Invisibilem tanquam videns sustinuit. *Januarius.*
Hebr. 11.

Ama in Creatura Creatorem; nec te-
neat te, quod ab illo factum est, & amicitia,
à quo ipse factus es. *Aug.*

DIES XXXI.

De Paradiso cælesti.

I.

Quid est Paradisus cælestis? Est felicitas, quæ non solum omnes nostros labores, & merita, sed & nostras cogitationes, & desideria superat. Paradisus hic est felicitas, quæ omnia mala excludit, & omnia bona complectitur in omne ævum duratura. Est oblectatio sine dolore, gaudium sine molestiâ, quies sine inquietudine, pax sine perturbatione, & timore, fructio omnium bonorum sine fastidio; est bonum purum, bonum Universale, bonum æternum, bonum infinitum. O Cælestis Paradise! Bona, quæ continet, tanta sunt, ut ad ea exprimenda satis dici; nec ad promerenda præstari satis possit. O Paradise Cælestis! Illi soli, qui te possident, te concipiunt. Ad nos verò quod attinet, aliud non possumus quàm ad te aspirare.

II. Quid

Januarius.

II. Quid est Paradisus Cælestis? est Inventio summè admiranda sapientiæ Unius DEI, extremus ejus potentiaë Conatus, ejus liberalitatis & magnificentiaë terminus, dignum sanguinis DEI pretium. bonum tam grande, quo DEUS, quantumvis Omnipotens sit, dare melius nil potest: nam is ipsemet est, qui se Beatis in cælo communicat. An quid melius se ipso dare potest? si per plura sæcula subeunda essent Martyrum tormenta; qui comparari possent omnia hæc mala cum tanto bono? *existimo, inquit Apostolus, quòd non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis, Atque ad hanc felicitatem obtinendam à nobis plus non exigitur, quàm ut modicam vim immoderatis nostris cupiditatibus inferamus, ut unico cordis contriti, & humiliati suspirio peccata nostra detestemur, & eorum venià à DEO flagitemus; ut unicum aquæ vitrum DEI amore sitiienti propinemus. An hoc à nobis exigere nimium est? an non inferorum supplicia meremur si tantillo pretio Cælum nobis comparare negligimus?*

Rom. 8.
v. 18.

III. Quid est Paradisus Cælestis? Est felicitas, ad quam, suspirare, quam desiderare, quam mereri, quam possidere; sed perfectè comprehendere nunquam

quam possumus: & nequetunc, cum ea **Februarius.**
fruemur. At, licet eam comprehendere
nequeamus, certè eam credere debemus.
An verò eam credere, nec tamen deside-
rare, sed potiùs negligere, & exiguam
ei delectationem, turpèmq; unius mo-
menti voluptatem præhabere possumus?
qui felicitatem æternam, felicitatem in-
finitam non assiduè desiderat, infinite
infelix & æternùm esse meretur. Eheu!
damnatorum manes hoc bonum in omnem
æternitatem desiderabunt, sed incassum;
hoc enim desiderium eis ad aliud non ser-
viet, quàm ad augendas eorum misérias.

*Cum tui confusione agnosce exiguum illum
ardorem, quem habes erga tam grandem felici-
tatem, que te in celo manet, inde oriri,
quòd tibi aut fides, aut spes, aut utraque de-
ficiat.*

Oculus non vidit, nec auris audivit,
nec in cor hominis ascendit, quæ præ-
paravit DEUS ijs, qui diligunt illum
Cor. 2. v. 9.

Concupisci potest, in illud suspirari po-
test, mente concipi, aut comprehendì
non potest. *Aug.*

G CON-